In colecția Romane Psy au apărut:
Emmanuel Carrere, *Adversarul*
Gerard Haddad, *Născut a doua oară, din tată psihanalist*
Helene Duffau, *Trauma*
Jean-Pierre Gattegno, *Analiză mortală*
Leslie Kaplan, *Psihanalistul*
Marc Levy, *Şi dacă c adevărat...*
Marguerite Duras, *Durerea*
Mărie Cardinal, *Cuvinte care eliberează*
Olivier Rolin, *Ultimul port*
Pascal Bruckner, *Căpcăunii anonimi*
Pascal Bruckner, *Hoții de frumusețe*
Pascal Bruckner, *Luni de fiere*
Thierry Bizot, *Paradisul derizoriu*
Mark Haddon, *O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții* Ion Vianu,
Paramnezii Pat Barker,
Dincolo de limită Luke
Rhinehart, *Omul zar*

Pascal Bruckner

Palatul chelfănelii

Traducere din limba franceză de
Sanda Reinheimer

Cuvânt înainte de **Radu Toma**

■M)

A

TRei

Editori:
SILVIU DRAGOMIR
VASILE DEM. ZAMFFRESCU

Coperta colecției şi ilustrația: FABER STUDIO
(Silvia Olteanu şi Dinu Dumbrăvician)

Redactor: MAGDALENA
MĂRCULESCU-COJOCEA

Tehnoredactarea computerizată:
CRISTIAN CLAUDIU COBAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BRUCKNER, PASCAL
Palatul chelfănelii / Pascal Bruckner: trad.: Sanda Reinheimcr ; cuv. înainte: Radu Toma. - Bucureşti : Editura Trei, 2005
ISBN 973-707-054-2

I. Reinheimer. Sanda (trad.)
II. Toma, Radu (pref.)

821.133.1-32=135.1

Această carte a fost tradusă după *Le Paiais des claques,* de Pascal Bruckner, Editions Du Seuil, Paris. 1986

CP. 27-40, Bucureşti
Tel./Fax:+4 021 311 75 89
e-mail: office@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

Cuprins

ISBN: 973-707-054-2

Cuvânt înainte

în marea-i bunătate şi, îndeosebi, cu marea-i clarviziune, Preşedintele unui stat situat „undeva între Elveția, Franța, Germania, Asia şi Africa" ia o hotărâre cu uriaşe urmări pentru viața concetățenilor săi: interzice părinților — şi celor cu ei de o seamă: tutori, educatori, profesori — să-şi mai bată copiii. Desigur, Genialul Cârmaci are o înfățişare destul de comică. Desigur, Bărba-tul-Lumină al Istoriei e cam vanitos şi are ticuri ce-1 fac ridicol. Desigur, Farul Timpurilor a luat în trecut decizii ce au dus țara în pragul falimentului. Să ne străduim însă să fim drepți cu el, să încercăm să vedem pădurea şi nu copacii şi s-ar putea ca această povestire amuzantă să ne apară drept fabula Timpurilor Moderne. Căci dacă e adevărat că până acum Preşedintele a făcut numai prostii (dar cine nu greşeşte?), nu e mai pu-

ţin adevărat că actuala hotărâre îi va fi considerată bună de orice om al modernităţii, de oricine gândeşte împreună cu dumneavoastră şi cu mine că, pentru a fi acceptabilă, o societate trebuie să fie aşa cum şi-o închipuia Omul Luminilor, edificată adică pe temeiuri raţionale şi, mai cu seamă, juste: nu este oare drept ca raporturile dintre locuitorii cetăţii să nu fie construite de forţă? „Epoca represiunii", cum spune însuşi Preşedintele în alocuţiunea televizată pe care toată suflarea e obligată să o urmărească, vremea când, fără nici un motiv, mamele şi taţii îşi cârpeau odraslele, le schingiuiau, le omorau chiar, avea aşadar să apună pe vecie, iar omenirea urma să păşească, triumfătoare, într-o lume a armoniei, de el prestabilite.

Preşedintele este şi un bun cunoscător al mersului lucrurilor şi ştie foarte bine că nu se poate sări aşa, cât ai bate din palme (ori un fund de copil), din lumea tradiţiilor barbare în cea a raţiunii şi dreptăţii. Dacă nu e chiar permanentă, o revoluţie se împlineşte totuşi în timp, formarea Omului Nou cere răbdare şi, desigur, necesită măsuri care să facă tranziţia mai puţin dureroasă, mai puţin costisitoare psihic; cu anumite amendamente, palmele sunt încă necesare o vreme. Cam acestea trebuie să fie gândurile — din nou perfect acceptabile — pe care se sprijină mă-

sura prezidenţială de înfiinţare a unui Palat al chelfănelii. Care este ţinta concretă vizată de acordarea dreptului de a distribui, contra cost, palme, scatoalce şi şuturi scumpilor îngeraşi, micuţul şi aparent naivul roman filosofic al lui Pascal Bruckner nu ne spune, însă putem foarte bine imagina că efectul scontat de sublimul gânditor (căruia, când cugetă, îi ies aburi din ţeastă, de trebuie să deschizi fereastra ca să se mai ducă norul) este progresiva potolire a pornirilor primitive din adulţi: aflându-se în faţa nevinovaţilor copii ce-şi oferă trupul grindinei de lovituri, dar ne-având nici un motiv personal care să le armeze braţul, oamenii vor sfârşi prin a nu-1 mai ridica, prin a constata că forţa ce până'acum îi împingea la înfăptuirea atâtor atrocităţi s-a frânt. „Chelfă-neala bine temperată", anunţă titlul unui capitol. Putem vedea în Preşedinte încarnarea a două dintre ideile majore şi strâns înrudite ale Timpurilor Moderne, idei în care unii văd forţa, alţii slăbiciunea acestora din urmă. Mai întâi ideea că nu există natură umană, că omul este de o ilimitată plasticitate. Pregnanta formulă, sartriană de acum o jumătate de secol conform căreia existenţa precede esenţa nu făcea decât să dea o dată mai mult corp unui gând mijit pe la sfârşitul veacului Luminilor: eşti ceea ce faci din tine şi poţi face din tine orice. Apoi ideea că, deşi nu are o

esență anume din care să purceadă, omul are o menire şi anume aceea de a face să coincidă ceea ce este cu ceea ce rațiunea spune că trebuie să fie. Dacă nu tot ceea ce este rațional este şi real, cum au vrut unii să creadă, omul trebuie să trezească rațiunea ce dormitează în el şi să amenajeze sub dictarea ei lumea ce-l înconjoară. Nu s-a spus că somnul rațiunii naşte monştri?

Numai somnul? Dar rațiunea trează, vigilentă, care se instalează implacabil până în ultimele unghere ale vieții? Prin multitudinea de întâmplări declanşate de hotărârea prezidențială, întâmplări tragi-comice de o savoare amară, pe care cititorul o va aprecia fireşte, Palatul chelfă-nelii sugerează că domnia rațiunii este o domnie a suferinței: departe de a fi preludiul unei cetăți armonioase din care tensiunile au dispărut pentru a lăsa loc unei fericiri pe care fiecare o gustă în tihnă, raționalizarea lumii omului are efecte perverse ce o fac mai inumană chiar decât cea pe care vrea să o înlocuiască. Până acum se spunea că bătaia e ruptă din rai, că o mamă de bătaie e o bătaie de mamă, căci, dacă — precum în familiile lui Matthieu şi Baptiste, personaje ce-şi împart cu Preşedintele locul central în roman — ea nu era complet exclusă, nu numai că se sfârşea întotdeauna printr-o „împăcare duioasă", dar, mai cu seamă, îşi avea izvorul în iubire, în fireas-

ca dorință a părinților de a-şi vedea copiii comportându-se aşa cum ei, adulții, cred că e bine şi frumos să te porți dacă ținteşti la o viață autentică şi fericită. Omenească. Bătaia erau o verigă din lanțul din ce în ce mai solid de acte de iubire prin care membrii unei familii încercau să aducă raiul pe pământ. Or, decretul prezidențial — decret pe care repet, omul Timpurilor Moderne nu poate să nu-l considere legitim — separă violența de iubire sau, mai degrabă, înlocuieşte violența iubirii, acea violență ce-şi află începutul şi sfârşitul în iubire, cu o violență pură, cu violența pentru violență. Ucenic într-ale raționalizării lumii omului, Preşedintele declanşează un proces care, ce-i drept, confirmă cea de a doua idee forță a Timpurilor Moderne, pe cea privitoare la ilimitata plasticitate a omului, dar se întoarce împotriva bunelor intenții ce-i stau la bază: are loc o mutație în „firea" omului, dar în locul preconizatei temperări a pornirilor sălbatice se ajunge, dimpotrivă, la o potențare a lor şi la suscitarea unora până atunci neştiute. Omul Nou în această lume nouă e fie victima, fie călăul, iar viața în raiul rațiunii se dovedeşte infernală.

E de prisos să detaliem aici efectele perverse ale proiectului prezidențial: cititorul le bănuieşte de pe acum, iar când le va citi negru pe alb va găsi că emergența şi înlănțuirea lor sunt cât se

poate de logice şi de fireşti. E de prisos, de asemenea, să vorbim aici de criza cetății, de închiderea Palatului şi de toate cele legate de aceasta: cititorul le bănuieşte de pe acum, iar când le va citi negru pe alb le va savura intens. Ce nu e defel de prisos este să subliniem că soluția crizei va fi găsită de două dintre victime — Baptiste şi Matthieu — şi, mai cu seamă, că ea nu constă în restaurarea lumii de dinainte, aşa cum poate mulți dintre noi ne-am fi aşteptat, ci în radicalizarea proiectului prezidențial. Precum Le Corbusier care, de abia debarcat pe pământ american, îi şochează pe ziarişti declarând că zgârie-norii nu sunt suficient de înalți şi că trebuie îndrăznit mult mai mult în raționalizarea „maşinii de locuit" care e apartamentul, iar acesta numai întru fericirea celui ce-1 locuieşte, de voie, de nevoie, Baptiste şi Matthieu se fac apostolii ideii Preşedintelui şi-1 uimesc chiar şi pe el declarând că trebuie mers şi mai departe în instaurarea egalității şi echității în cetate: toți cetățenii, copiii ori adulți, tineri ori vârstnici, trebuie să-şi ofere trupurile, un anumit număr de zile pe an, loviturilor.

„Prin chelfăneală spre fericire!" Aceasta va fi deviza sub care se va purcede la însănătoşirea corpului social. Dar de însănătoşire este vorba? Desigur, în aparență totul merge cum nu se poate mai bine, bunicile scapă de reumatisme şi se apucă din nou să sară coarda, ridurile femeilor dispar, la fel şi celulita, iar adeziunea la noua ordine e atât de mare încât până şi ghilotinații îşi trimit capetele la Palat spre a fi pălmuite. în spatele suprafețelor zâmbitoare bănuieşti însă lucruri tulburi. Şi iată de ce. Măsura prezidențială crease un om al violenței pure, făcuse din aceasta — din violența exercitată asupra celuilalt ori din cea suferită -— adevărul Omului Nou. Corpul social fusese împărțit în două grupuri distincte — erai fie victimă, fie călău — şi fiecare se conducea, fără nici o îngrădire, după această nouă esență a sa. Terapia imaginată de Matthieu şi Baptiste constă în injectarea în întregul corp social a unei importante doze de frică, ale cărei prime consecințe sunt uşor de bănuit: putând fi duminica viitoare victima victimei lui de acum, riscând, aşadar, să fie la rându-i schilodit de cel pe care acum îl torturează, călăul de azi se vede silit să-şi stăpânească setea de a lovi, să-şi îmblânzească loviturile. Nu-i aceasta însănătoşire? Nu se stinge astfel încetul cu încetul violența? Şi, împreună cu ea, suferința? Dar mai există o serie de consecințe, şi sunt tocmai cele care tulbură tabloul: frica nu poate nimici pulsiunile violente, ci doar le contrariază, le face să se disimuleze ori, mai degrabă, le împinge să nu se mai poată ma-

nifesta decât simulate, jucate. „Alţi coloşi, citim spre sfârşit, făceau să răsune un bici mare şi promiteau să-1 biciuiască pe primul care şi-ar bătea joc de ei. Biciuşca era un fir de vată de zahăr foarte mlădios pe care călău şi victimă şi-o îm-părţeau râzând. Oameni preistorici, îmbrăcaţi în piei de animale, îşi dădeau lovituri de măciucă, dar măciucile erau din miez de pâine" etc. Violenţa fizică, realitatea fizică sunt astfel cangrenate de imaginar, de simulare, de simulacre, şi o dată cu ele adevărul Omului Nou, marionetă din ce în ce mai goală într-un joc social din ce în ce mai derizoriu. Ajungi să dai dreptate Poetului: „la vraie vie est ailleurs", „viaţa adevărată e în alte părţi"!

Sugestia pe care o conţin ultimele capitole ale cărţii este că Timpurile Moderne s-au angajat pe o cale fără întoarcere, că raţionalizarea lumii omului a produs în acesta ravagii definitive: o progresivă şi ireversibilă derealizare a vieţii. Atitudinea lui Pascal Bruckner e tipică pentru vremurile noastre — pe care mulţi le numesc post-moderne —, vremuri caracterizate în mod esenţial de pierderea încrederii în cele două scenarii sau „povestiri", cum le spune Lyotard — pe care le-a inventat modernitatea pentru edificarea, pe baze raţionale, a unei societăţi cu chip uman, scenariul liberal (cel puţin în forma-i clasică) şi

cel hegelo-marxist. Cum tipic postmodern îi este şi umorul: dacă până nu demult se putea spune că omenirea se desparte prin râs de trecut, că râsul pedepseşte moravurile — ceva ce presupunea credinţa în existenţa unei alternative la lumea de care râzi —, râsul care se face aici auzit nu e nici de despărţire, nici punitiv. E râsul celui care nu mai crede în nimic, nici măcar în faptul că nu crede.

Radu Toma

[redacted]J

Preşedintele vrea să schimbe lumea

în momentul în care zvonul, care făcuse deja înconjurul oraşului, ajunse la ei, Matthieu şi Alice se jucau cu colegii lor în curtea şcolii. întâi au dat din umeri, apoi le-a trecut pofta de joacă şi nu mai ştiau dacă era cazul să se bucure sau să plângă.

Când cei doi au ajuns seara acasă, părinții lor erau pradă aceleiaşi frământări: şeful statului urma să țină un discurs excepțional la televizor. Nu era deloc un semn bun. Nimeni nu uitase reforma pe care o făcuse cu doi ani în urmă când hotărâse să schimbe distanțele şi să modifice greutatea lucrurilor: fuseseră atunci distruse mii de rigle şi de cântare. Cei slabi, declarați obezi, fuseseră puşi la regim, iar cei graşi — hrăniți cu forța. Numeroşi oameni muriseră de foame, alții de ghiftuială. în cele din urmă Preşedintele a fost

de acord să restabilească sistemul metric; dar țara se aflase pe marginea prăpastiei.

Aşa că toată lumea se temea dinainte de vreo toană nouă. La ora 8 seara, toți membrii familiei Darbois se aşezară în fața micului ecran: era obligatoriu să deschizi televizorul în zilele în care se transmiteau discursuri.

O fanfară militară intona imnul național şi apăru apoi fața bucălată a Preşedintelui. Era ars de soare şi purta un lanț de aur în jurul gâtului; salută fluturându-şi degetele încărcate cu inele scânteietoare. Răspândea în jurul lui bună dispoziție, voioşie. Prin deschizătura prelungă a cămăşii de culoare roz i se vedea părul bogat de pe piept. Doi perciuni tăiați în formă de stridii păreau că vor să-i invadeze fălcile. Stând pe tron, picior peste picior, tuşi uşor, îşi plesni limba ca să vadă dacă era destul de suplă şi începu să vorbească:

„Dragii mei concetățeni şi concetățene, scumpii mei, iubiții mei, îngeraşii şi puişorii mei. In seara aceasta, la sfârşitul acestei zile, sunt aici şi mă prezint cu scopul de a vă vorbi, de a vă întreține despre o chestiune hotărâtoare, despre un subiect de cea mai mare însemnătate".

Trebuie să ştim că Preşedintele, iubitor de vorbe frumoase, avea un principiu şi anume acela că fiecare lucru trebuia spus de două ori.

„După şedința Consiliului de Miniştri şi întrunirea membrilor guvernului, după discuții şi pălăvrăgeli, vot în unanimitate şi consens electoral, am stabilit şi hotărât, miniştrii mei împreună cu mine însumi; cei ce se află în subordinea mea şi Grațioasa Mea Maiestate, lucrul următor şi de viitor: de acum şi începând cu acest moment, se va interzice părinților şi capilor de familie, profesorilor şi cadrelor didactice, tutorilor şi preceptorilor, adulților şi majorilor, să-i atingă şi să-i cârpească pe copii, pe bulgăraşii noştri de aur, fie chiar şi cu o pană, cu acel apendice tegumentar al păsărilor, în public sau în particular, afară sau acasă, sub ameninţarea unei amenzi şi a unui proces-verbal putând să ducă şi să conducă la muncă silnică şi carceră."

De ce-i plăceau atât de tare Preşedintelui repetițiile? Pentru că admira belşugul de cuvinte, bogăția verbală. O frază simplă era pentru el un simbol al sărăciei. Repetițiile îl ajutau să întipărească mai bine în mintea interlocutorilor săi maximele, iar presa îi publica în fiecare zi câte una.

„într-adevăr, **indeed,** este de neconceput, de neînchipuit, dragi concetățeni şi supuşi, ca la sfârşitul acestui secol, în apropierea anului 2000, zilnic şi cotidian, să moară şi să-şi dea sufletul, doi copii, doi țânci, în urma brutalităților şi silniciilor comise şi săvârşite asupra lor de către

adulți, de către cei mari. Călăii mucoşilor, torționarii îngerilor, nu ar îndrăzni să-şi desfăşoare fărădelegile, să comită nedreptățile, dacă n-ar fi fost îndemnați şi incitați prin atitudinea de zi cu zi, prin comportamentul curent al celei mai mari părți dintre dumneavoastră care vă pălmuiți şi vă loviți odraslele, plozii, pentru un da sau un nu, în orice moment şi fără motiv. Dragii mei prieteni, iubiții mei amici, nu vă reproşez nimic şi nu vă condamn, dar vă atrag atenția şi vă previn că epoca laxismului, a toleranței, a luat sfârşit, s-a terminat. Atari deprinderi şi obiceiuri trebuie să fie părăsite, aruncate la gunoiul vremurilor, în pubelele istoriei."

Preşedintele făcu o pauză şi îşi frecă mâinile făcând să scânteieze pietrele scumpe ale inelelor la lumina proiectoarelor.

—Ce se mai lungeşte, suspină Alice.

—Ascultă doar un cuvânt din două, o sfătui tatăl ei, pentru că spune acelaşi lucru de două ori.

Era adevărat: intervențiile televizate ale Preşedintelui se prelungeau târziu în noapte, şi şcolarii, care erau siliți să asculte până la capăt, aveau a doua zi cearcăne la ochi. Prozopopeele sale fără de sfârşit, atunci când era în formă, puteau să țină o zi întreagă din zori până-n seară, țintuind locului o întreagă națiune. Pentru moti-

vul acesta, Preşedintele nu era primit la întâlnirile internaționale, unde era poreclit: „înmulțiți cu doi". Predispoziția sa pentru reluări îi indispunea pe diplomați. Lui nici că-i păsa. Rămânea în continuare stăpân pe el şi conducea cu o mână de fier țara aceea mică aşezată undeva între Elveția, Franța, Germania, Asia şi Africa.

„Totuşi şi cu toate acestea, dragi cetățeni şi subordonați, regimul şi guvernul nostru, cu marea noastră înțelepciune şi clarviziune, ştim şi cunoaştem cât de greu şi de anevoios este pentru ființa umană, pentru bipedul vorbitor, să uite practicile învechite, să renunțe la comportamentul din trecut; de la începuturile lumii, de la facere, ați fost obişnuiți şi antrenați s-o luați pe coajă, să fiți pocniți pe obraz, în plină moacă, pe când erați mici, mucoşi, şi să dați, să împărțiți şi voi palme când ați crescut, când v-ați făcut mari. Acest obicei, această deprindere, fixate în memoria şi în cutia voastră craniană, n-o să se şteargă, n-o să dispară atât de repede, atât de iute. Astfel şi aşadar, pentru a uşura şi în scopul de a simplifica trecerea şi tranziția de la perioada represiunii, epoca fierului, la epoca de aur a viitorului luminos, am hotărât şi decretat — ca o măsură de echilibrare, de alinare — să se ridice şi să se zidească în inima oraşului, în centrul capitalei, o clădire, o construcție cu mai multe etaje, cu mai

multe nivele, unde, în fiecare săptămână, adică de patru ori pe lună, sâmbăta şi duminica, adică în week-end, părinţi şi adulţi, tutori şi preceptori, vor putea în toată legalitatea şi fără pericolul vreunei pedepse, la un preţ stabilit şi în schimbul unei sume modeste, să păruiască şi să chel-fănească, să ciupească şi să biciuiască haimanalele, loazele, indiferent de vârstă şi de condiţie socială. Acest lăcaş va fi numit, acestui edificiu i se va spune Palatul chelfănelii, Palatul chelfăne-lii bis, şi-şi va deschide porţile indivizilor de ambele sexe, va primi bărbaţi şi femei, de peste 18 ani, majori, fără cazier, juridic nepătaţi, în timp util şi la momentul necesar veţi afla toate informaţiile suplimentare, toate amănuntele ajutătoare. Dragi tovarăşi, îndrăgiţi concetăţeni, Preşedintele vostru Mult Iubit, Şeful vostru Respectat, Marele vostru Căpitan, Genialul vostru Conducător, vă salută, vă spune ciau!"

Am mai spus că Preşedintele nu se sinchisea de poreclele cu care era procopsit în străinătate. Lingvişti, etimologi, foneticieni, urmaţi de hamali care cărau pe spinările lor dicţionare groase în mai multe volume, se aflau în permanenţă pe lângă persoana sa şi erau puşi să caute cuvinte noi, în afară de aceasta, un ministru al Condeiului nota zi şi noapte toate vorbele sale şi cele mai frumoase găselniţe! Preşedintele se recita cu

mândrie şi recita Adunării listele sale lungi cu sinonime. La rândul lor, şcolarii erau obligaţi să le înveţe ca să treacă clasa. Folosirea sinonimelor era facultativă în viaţa de toate zilele, dar era obligatorie în presă şi în dezbaterile politice, jurnalele, ba chiar şi fiţuicile, erau groase cât o biblie; iar documentele oficiale nu aveau niciodată mai puţin de 300 de pagini, ceea ce însemna o cheltuială enormă de hârtie. în Cameră, Preşedintele dădea întotdeauna dreptate deputatului care îşi exprimase cazul într-o mie de feluri, făcând dovada unui vocabular diversificat şi a unei stăpâniri perfecte a retoricii. Orice cuvânt trebuia să se prezinte însoţit de cel puţin un dublet care să-1 justifice, iar cei care debitau trei sau patru, fie ele şi parţiale, aveau dreptul să-şi vadă numele înscrise cu litere de aur pe clădirile publice. Nu-şi găseau loc în conversaţie cuvintele izolate, numai dacă nu cumva Preşedintele, prin-tr-un decret solemn, nu făcea apel la o limbă străină pentru a da un echivalent unui cuvânt unic. Şi astfel el se lăuda nu numai că se afla la conducerea unui popor de oratori, dar şi că avea pe limbă toată elocinta din lume.

Mântuirea va fi şi pentru câini şi pisici

Totuşi în seara aceea, Matthieu, Alice şi părinţii lor nu prea se sinchiseau de nazurile lingvistice ale conducătorului. Mesajul lui îi nelinişte a, cu atât mai mult cu cât în familia lor bătaia nu prea era obişnuită: doar ici-colo, din când în când câte o pălmuţă, urmată de o împăcare duioasă. Familiile prietene fură pradă unei emoţii asemănătoare.

A doua zi presa reluă în amănunt declaraţiile Preşedintelui. Cetăţenii republicii nu mai aveau timp decât o lună ca să-şi pocnească progeniturile. Să profite! După această dată; vor trebui să încredinţeze statului şi slujbaşilor acestuia pedepsirea. Acelaşi lucru urma să fie valabil pentru câini şi pentru pisici, care vor beneficia de drepturi şi de îndatoriri identice cu cele ale copiilor. Şi unii şi alţii vor face cu rândul la Palatul chelfănelii, printr-un sistem de rotaţie din cincisprezece în cincisprezece zile, inclusiv vara. Nici un pui de om sau de mamifer de la cinci la cincisprezece ani nu se va putea sustrage de la aceasta, în afară de cazul în care suferă de o boală gravă sau de o infirmitate atestată de un medic. Handicapaţii şi paraliticii erau dispensaţi de stagiu, cu excepţia vindecărilor miraculoase care i-ar face apţi pentru probe. Tarifele de intrare vor fi convenabile şi accesibile tuturor.

In câteva zile, zidurile oraşului fură acoperite cu desenele viitorului edificiu, începură lucrările. Mii de persoane în vârstă fură expulzate din câteva cartiere ale oraşului vechi; apărură buldozere uriaşe care distruseră case, sfârtecară oraşul pentru a face loc unei întregi armate de zidari, muncitori şi salahori, în fiecare dimineaţă, adepţii partidului unic defilau pe străzi strigând: „Trăiască reforma Preşedintelui, trăiască viitorul!"

Populaţia primi evenimentele cu un fel de nelinişte amestecată cu indignare şi uşurare: o grijă mai puţin. Legea preciza că după 20 martie — începutul reformei coincidea cu începutul primăverii — orice băieţandru molestat de un adult putea să depună o plângere împotriva lui şi să obţină arestarea imediată a acestuia. La gândul că nu vor

mai avea voie să administreze nici o

corecție, tații şi mamele se năpustiră asupra şezuturilor nevinovate, asupra obrăjorilor proaspeți, fără să uite să dea câte un picior lui Azor sau lui Motănel. Loveau fără să se gândească, din reflex, aşa cum s-ar fi apucat de băutură dacă ar fi fost decretată prohibiția. Aşa că primul rezultat al măsurii prezidențiale a fost să umple spitalele în câteva zile de copii!

Matthieu fu convocat înaintea surorii sale, în aceeaşi zi cu cel mai bun prieten al său, Baptiste Tusseau, la etajul al doilea, al scatoalcelor şi caftelii. Un week-end era rezervat la Palat băieților, celălalt fetelor. Preşedintele ştia că plăcerea de a bate sexul slab nu este aceeaşi cu cea resimțită atunci când ai de a face cu sexul tare. Fragilitatea legendară a domnişoarelor, anatomia lor sensibilă, în sfârşit pudoarea Şefului Suprem dictau această separare; nu te-ai fi putut gândi, de exemplu, să dai unei fetițe jos pantalonaşii în fața unui băiețel şi nici invers.

Chelfăneala bine temperată

Când în dimineața zilei de 20 martie, după ce şi-au luat un rămas-bun sfâşietor de la părinți, cei doi prieteni se înfățişară la poarta Palatului, fură uluiți. Se aşteptau să vadă o clădire întunecată, în stil medieval, cu carcere subterane şi cu turnuri; aveau însă în față o construcție zveltă din oțel şi sticlă; cu patrusprezece etaje țâşnind înspre văzduh, cu lifturi diferit colorate. Un steag pe care era brodată o mână pregătită să se îndrepte spre un funduleț gol şi rotunjor flutura pe acoperiş şi pe o pancartă de un roşu aprins stătea scris: „Trăiască dreapta bătaie democratică! Trăiască chelfăneala bine temperată!"

Efectul era nemaipomenit. La intrare se afla deja o grămadă de curioşi, dintre care unii veniseră de cu noapte. Reclame mari luminoase explicau publicului regulile de funcționare ale stabilimentului.

"^^WT" -*;

Atracţiile erau repartizate pe etaje după cum urmează:

—La etajul întâi, se trage de urechi.

—La etajul al doilea, se dau perechi de palme.

—La al treilea, copiii sunt puşi la colţ.

—La al patrulea, drăcuşorii întind unor adulţi nostalgici degetul cel mare pentru a fi supt şi unghiile pentru a fi roase cu nervozitate.

—La al cincilea, se administrează câte o bătaie la fund cu palma şi se distribuie şuturi.

—La al şaselea, se ciupeşte pielea şi se trage de păr.

—La al şaptelea, se distribuie jordii.

—La al optulea, li se aplică îngeraşilor câte o sărutare sonoră şi udă. N-au dreptul să se şteargă.

—La al nouălea, sunt lovite degetele şi extremităţile cu o riglă de lemn sau de fier.

—La al zecelea, se aplică cravaşa pe părţile cărnoase.

—La al unsprezecelea, se biciueşte cu urzici proaspete dispuse în mănunchiuri.

—La al doisprezecelea, se aruncă ciulini pe pielea goală şi se freacă derbedeii cu ierburi tăioase.

—La al treisprezecelea, intră în funcţiune maşina de bătut, un robot automatizat cu patrusprezece braţe care furnizează toate pedepsele descrise mai sus.

— La al patrusprezecelea, se poate astâmpăra setea la o cofetărie şi se poate admira panorama capitalei.

în decursul unui an fiecare copilaş are datoria să treacă de cel puţin două ori pe la fiecare dintre cele treisprezece etaje. Ordinea se stabilea prin tragere la sorţi. Toţi aşa-zişii „voluntari" erau înregistraţi pe ordinator.

în dimineaţa aceea Matthieu şi Baptiste fură conduşi de o îngrijitoare într-un vestiar cu pardoseala de culoare albă, unde, în tovărăşia altor băieţi de vârsta lor — zece ani — fură nevoiţi să tragă pe ei un fel de veşmânt de bumbac, de culoare cenuşie, asemănător unui kimono de judo-can. îmbrăcămintea, croită dintr-un material solid lăsa descoperite braţele, gâtul şi gleznele şi putea fi ridicată cu uşurinţă. Numele şi prenumele erau înscrise pe un badge roşu şi negru prins cu ace de gămălie pe partea de dedesubt a gulerului. Programul începea la ora 9 şi se termina cu o gustare oferită tuturor participanţilor. La prânz toţi mâncau acolo unde se aflau. Părinţii aveau dreptul să vină să-şi smotocească vlăstarele, cu condiţia să plătească, precum orice muritor.

Etajul al doilea era alcătuit dintr-un spaţiu vast căruia îi puteai măsura dintr-o privire lărgimea şi adâncimea. Mai multe rânduri de fotolii

de piele, pe care se aşezau stagiarii, îl împărţeau în părţi egale, între două fotolii era plasat un scaun de paie fixat de podea şi prevăzut cu cureluşe. Acolo putea fi legat un câine sau o pisică. Se hotărâse ca, spre deosebire de puii de om, care erau lăsaţi liberi, căţelandrii şi motăneii, lipsiţi de judecată, să fie legaţi, ca să nu poată s-o ia la sănătoasa.

în jurul fiecărui scaun şi fotoliu erau puse la dispoziţia spectatorilor balansoare şi şezlonguri: muştruluielile erau publice. Un cadran de cristal lichid, încrustat în braţul fotoliului, indica preţurile, descrescătoare în raport cu numărul prestaţiilor. Un valet era însărcinat să aibă grijă de câte un copil şi de câte un animal. Vindea biletele, supraveghea operaţiile şi trebuia să-i ademenească pe clienţi, la nevoie lăudând pielea moale, a protejaţilor săi, carnaţia catifelată. Puterea de convingere, darul de a da din gură făceau parte din însărcinările sale, cu atât mai mult cu cât era retribuit în funcţie de numărul de bilete vândute.

Servitorul lui Matthieu era o matahală arţăgoasă, îmbrăcată cu un combinezon fluorescent roz pe care era imprimată mâna pregătită să cârpească, îi explică în câteva cuvinte ce trebuia să facă: nu avea voie nici să se mişte, nici să încerce să scape de târnoseală; nu trebuia să se teamă de nimic, căci urma să fie pălmuit, s-ar putea

spune obiectiv, fără ca cineva să aibă pică pe el. Matthieu spuse că la el acasă nu-1 atingea nimeni, doar poate de drag. „Ai noroc, îi răspunse servitorul, dar într-o societate solidară, cei favorizaţi trebuie să plătească pentru ceilalţi." îl rugă să se aşeze, să stea drept, să nu se foiască şi să încerce să aibă un zâmbet atrăgător. Câţiva metri mai încolo alt servitor îi spunea aceleaşi lucruri lui Baptiste, care îi răspundea cu aceleaşi argumente. Palatul urma să se deschidă peste câteva minute.

Tot oraşul tropăia de nerăbdare în faţa intrării, ca să admire minunea. Pe coridoarele de acces la diversele etaje mişuna o mulţime zgomotoasă şi nedisciplinată, ţinută în frâu de oameni de ordine. La un semn, în mare zgomot de fanfară şi trompete, uşile fură deschise. Preşedintele însuşi, instalat la Postul de Comandă al Palatului, asista la ceremonie în faţa unui sistem video şi bea şampanie cu membrii guvernului şi ambasadorii străini.

Fiecare etaj era asaltat de câte un val de oameni cumsecade. Toţi scoaseră strigăte de uimire văzând băieţii şi animalele aşezaţi cuminte fiecare pe câte un scaun. Câte unul îl recunoştea pe fiul sau pe buldogul vecinului său. Unii părinţi veniseră să-şi încurajeze copiii. Se uitau atent şi pe rând la toţi candidaţii, le comentau ţinuta şi

,*

nu se hotărau să înceapă, în ciuda invitațiilor stăruitoare ale paznicilor.

Timp de o oră nimeni nu îndrăzni să înceapă ostilitățile. Era greu să dai într-un necunoscut, dar era şi mai greu s-o faci de față cu martori. Prezența celorlalți îi apăsa ca un bolovan. Oamenii îşi vorbeau din ce în ce mai puțin unii altora, iar câțiva se retrăseseră în vârful picioarelor. Preşedintele, cu ochii ațintiți asupra ecranului, se temea deja de un insucces.

înțelese, prea târziu, că scatoalcele ar fi trebuit să fie gratuite în prima zi, se înfurie pe miniştri că nu-i sugeraseră această idee şi îi amenință cu ocna şi cu biciul dacă reforma dădea greş. Dacă ar fi anunțat acum gratuitatea, ar fi însemnat să dea înapoi în ultimul minut.

Şi totuşi paznicii invitau, implorau aproape pe vizitatori să treacă la acțiune şi nu ştiau ce să mai spună şi cum să mai linguşească pentru a-i scoate din starea de indiferență. Cine va avea privilegiul să fie bătut primul?

în sfârşit, la etajul al doilea, o doamnă durdulie, cu obrajii rumeni, se apropie de Matthieu, îl examina cu de-amănuntul, îi atinse pielea, îi pipăi muşchii, se uită la dinți, şi, cu o voce tremurătoare de emoție, întrebă pe valet care sunt tarifele. Se uită iar la băiețel, şovăi din nou, scoase din portofel două hârtii foşnitoare — casa nu ac-

cepta creditul —, îşi scoase haina încredințând-o împreună cu geanta valetului şi îşi suflecă mânecile.

—Aşadar, Matthieu (îi citise numele pe partea de dedesubt a gulerului), ce prostie ai făcut de te afli aici?

—Ştiți bine, doamnă, că n-am făcut nimic, am fost numit de guvern.

—Nu-i frumos să minți, Matthieu, spune-mi tot adevărul.

—Dar vă jur, n-am făcut nimic.

—Chiar nici o poznă? N-ai şterpelit nimic?

—Nu, chiar nimic.

Pleosc: îl pocni serios sub ureche, gata gata să-i scoată capul din țâțâni.

Matthieu lăsă capul în jos şi-şi frecă obrazul.

— Aha, acum nu mai zici nimic? Obraznicu-le!

Doamna inspiră aer pe nări şi, pleosc, îi mai cârpi una pe celălalt obraz, năucindu-1. Apoi îşi masă încheieturile şi luă mulțimea drept martor:

— Cel puțin acum ştie de ce e aici, golanul ăsta.

Spectatorii aplaudară şi Matthieu, cu nasul în pământ, nu putu să-şi stăpânească două-trei lacrimi. Prigonitoarea lui se împăuna auzind strigăte de bravo şi îi invită pe ceilalți să o imite: în câteva minute copiii fură asaltați, începutul era

făcut şi se transmise la toate etajele; de la parter până la ultimul nivel, lumea se puse care mai de care pe snopeală şi burduşeală. Unii zgâmboi plângeau înainte chiar de a fi atinşi, urlau când vedeau că cineva ridica mâna împotriva lor. Clienţii erau tot mai înverşunaţi cu fiecare plânsei, uitând de sângele rece pe care li—1 recomandase Preşedintele. Ţipetele, în loc să-i potolească, îi stimulau, făceau să le crească pofta de scăr-măneală. Vacarmul culmina cu scheunatul câinilor, cu miorlăiala pisicilor prinşi cu toţii în chingi, care ajungeau să producă în jurul Palatului o văicăreală să-ţi frângă inima. Supraveghetorii de abia reuşeau să stăvilească nerăbdarea vizitatorilor şi nu-i puteau împiedica pe unii chilipirgii să ardă una fără să plătească; în cartierul său general, Preşedintele sălta în sus de bucurie, îi săruta pe miniştri şi pe diplomaţi pe gură şi vedea deja cum vistieria i se umple cu grămezi mari de aur şi de argint.

Ispăşirea prin cazne

Pentru toţi voluntarii, dintre care făceau parte şi Matthieu şi Baptiste, ziua a fost plină de încercări: de sute de ori îmbrânciţi, ciomăgiţi, bruf-tuluiţi de burghezi, de muncitori, de pramatii, de sindicalişti, de imigranţi, bătuţi de femei din lumea bună care cotcodăceau şi se sclifoseau, s-au umplut de vânătăi, de echimoze, de zgârieturi, aveau degetul mare zdrelit sau le curgea sânge din nas, iar obrajii lor înroşiţi purtau urmele a zeci de degete care se întipăriseră unele peste altele.

Cu o oră înainte de gustarea de adio, Preşedintele, suita sa şi demnitarii străini veniră să inaugureze la rândul lor Palatul, în generozitatea sa, şeful statului îşi lăsase poporul să facă saf-teaua clădirii. O echipă a televiziunii îl urmărea pretutindeni, iar ministrul Condeiului îi nota până şi răsuflările într-un caiet mare cu margini

aurite, înaintând cu paşi mari, Preşedintele pălmuia uşor, în trecere, pe fiecare ştrengar şi strângea mâna valetului acestuia. Deşi nu lăsa să se vadă, starea de plâns a cobailor îl nelinişti în cele din urmă. Când sosi în faţa lui Baptiste, care avea ochii umflaţi şi umezi, îl întrebă cu asprime:

—De ce plângi, Baptiste?

—Plâng de ruşine, îhîhîî, domnule Preşedinte. Am primit într-o singură zi, îhîhîî, mai multe lovituri decât în toată viaţa mea.

—Şi te plângi? (Să notăm că Preşedintele nu se repeta: într-adevăr, privilegiul sinonimelor era păstrat pentru ocaziile deosebite şi nu era folosit într-o întrevedere cu un minor.) Până acum părinţii tăi nu te băteau, în timp ce în alte părţi alţi copii primeau câte o porţie dublă sau triplă: ia-tă-vă de acum supuşi cu toţii aceluiaşi regim. Echilibrul a fost restabilit. Nu-ţi dai seama cât e de ingenios? Nu asistăm oare la un progres nemaipomenit, la o deschidere istorică înspre ceva nemaivăzut, nemaiauzit?

Preşedintele nu putea totuşi să se abţină să nu se repete. Era ceva mai puternic decât el: sinonimele îi plăceau la nebunie!

—Nu ştiu, domnule Preşedinte, mă doare, as-ta-i tot.

—Oh, smiorcăitule, tare nu-mi place cum te porţi, îmi daţi voie?

Preşedintele se întoarse către valet ca să-i ceară încuviinţarea şi trosc! cu un du-te-vino îi arse două lui Baptiste, care aproape căzu de pe scaun, ceea ce aduse un ţţţ reprobator din partea suitei prezidenţiale.

—Ce ziceţi, domnilor, mi-a reuşit?

—Grozav, extraordinar, strigară în cor miniştrii şi consilierii, iar Preşedintele îşi expuse palma grăsuţă în faţa camerei de luat vederi.

—Iată, domnilor, o adevărată scatoalcă, eficace şi sonoră, cum mi-ar place să văd că dă toată lumea.

— Bravo! Ura pentru Preşedinte!

Preşedintele nu deschidea niciodată gura fără să fie imediat aplaudat de suita sa. Lăsa ropotul să dureze până ce se sătura şi îl întrerupea prin-tr-o mişcare a bărbiei.

Mai încolo dădu peste o javră îngrozitoare care lătra fără încetare ca o sirenă apucată, o javră cu urechile lăsate, cu un păr scurt pe cap ca o perie şi căreia o avalanşă de lovituri îi dăduse darul vorbirii. Bineînţeles urla înjurături obscene la adresa vizitatorilor. Preşedintele se opri în faţă-i şi, foarte întărâtat la auzul acestor grosolănii, îi ţinu următorul discurs:

— Cu ce drept îndrăzneşti să vorbeşti? Rolul tău e să latri şi să fii ascultător, îţi ordon nu nu mai să taci, ci şi să fii fericit!

— Tacă-ţi fleanca, împuţitule, şterge-o!

Indignat, zăpăcit, şeful Statului încercă să-i croiască una corciturii. Dar şi-o făcu cu mâna lui. Mai iute decât el, javra îi apucă palma între fălci şi îşi înfipse caninii. S-a auzit un muget şi toţi se năpustiră în ajutorul celui muşcat. Din fericire rana era superficială şi onorabilul vătămat putu să ia loc la masă puţin după aceea.

Dar, în locul unei adunări de tineri zburdalnici, avea în faţa lui doar o adunătură de prăpădiţi posaci, acoperiţi de vânătăi, pe care aroma eclerurilor cu ciocolată, priveliştea prăjiturilor cu frişca, rotunjimea bezelelor nu reuşeau să-i înveselească. Preşedintele mancă din toate cu mare poftă — la drept vorbind a mâncat toate prăjiturile, avea nevoie să se refacă după cele suferite — dar proasta dispoziţie din jur îi strica plăcerea.

— Ce! eu mă plâng?

Şi îşi tot arăta mâna înfăşurată într-un pansament enorm.

Deja presa şi televiziunea nu vorbeau decât despre suferinţa pricinuită preşedintelui, iar miniştrii, curtenii, ambasadorii se înghesuiau spre reşedinţa lui pentru a-i prezenta regretele şi urările lor de grabnică însănătoşire.

Acest incident puse cu totul în umbră starea proastă a puşlamalelor. Pretutindeni sosirea lor acasă provocă groază şi revoltă, iar părinţii pe-

trecură ore întregi, duminică seara, să răcorească epidermele zgâriate în ligheanele cu apă, să ungă obrajii îndureraţi cu cremă. Cât despre câinele vinovat de crima de lezmaiestate, fu arestat în aceeaşi seară, judecat cu uşile închise şi condamnat să stea opt ani în fortăreaţă. Din moment ce n-a mai fost lovit, el pierdu darul vorbirii îndată după aceea şi se mulţumi să schelălăie, tâm-peşte, ca toţi semenii săi.

Palatul chelfănelii deveni unica obsesie a republicii. Băieţaşi şi fetiţe aşteptau cu groază apropierea sfârşitului săptămânii. Dimpotrivă, vizitatorii se îngrămădeau încă de vinerea după-a-miază în faţa intrării. Hotelurile din jur erau ocupate dinainte pentru următoarele şase luni. Bişniţarii închiriau la preţuri de speculă, pentru o noapte, saltele întinse pe trotuar. Oamenii foloseau cele mai nebănuite vicleşuguri pentru a se vârî la coadă cât mai în faţa. Unii dădeau bani unor bătrâni sărmani, unor cerşetori, sau îşi trimiteau bona sau omul de serviciu să stea la coadă în locul lor. în ciuda acestor şiretlicuri, mii de cetăţeni rămâneau mofluji, în drum, pe ploaie sau pe soare, fără să mai poată ajunge în Sfântul Lăcaş. Erau nevoiţi să se mulţumească, prin urmare, cu poveştile de la ieşire ale celorlalţi, iar seara cerşeau anecdote şi amănunte celor care avuseseră norocul să intre.

Totuşi unii luară mai departe legea prea uşor şi nu încetară să ridice mâna asupra puradeilor, sfidându-i să li se împotrivească, împuterniciţi cu noi drepturi, puştii dădură de îndată de ştire autorităţilor, iar părinţii recalcitranţi, profesorii vinovaţi fură aruncaţi în închisoare. Ca să se întărească supravegherea, statul instala în colţul străzilor cutii pentru denunţuri. Crescu numărul scrisorilor anonime: fratele îşi denunţa sora geamănă, vecinul vecina, profesorul pe colegul său, iar arestările de nevinovaţi se înmulţiră?

Câţiva ştrengari, supăraţi pe mama şi pe tata, se pălmuiau ei înşişi, apoi, cu urmele propriilor lor degete pe faţă, alergau să-1 avertizeze pe primul jandarm. Alţii, şi mai şmecheri, şi acţionând în înţelegere cu agenţii forţei publice, se ascundeau prin colţuri, chemau câte un gură-cască şi întindeau obrazul: vai de cel care nu putea rezista ispitei! Abia dacă apuca să ridice mâna că se şi trezea cu un proces-verbal şi o amendă pe care complicii şi-o împărţeau între ei. închisorile se umplură de mame vitrege, de brute, de inamici ai progresului, iar judecătorii, supraîncărcaţi, se plângeau că nu mai fac faţă.

Dar Palatul prospera, aducea beneficii, iar Preşedintele era în culmea fericirii. Mări salariile procurorilor şi construi închisori noi. Ca să stăvilească criticile, publică în presă comunicatul ur-

mător: „Guvernul, augusta mea persoană, nu va da îndărăt niciodată, nu va face nici un pas înapoi. Părinţii neîndurători, taţii şi mamele fără milă, vor fi pedepsiţi cu asprime, reprimaţi fără cruţare, dacă încearcă sau se străduiesc să zăgăzuiască, să împiedice reforma mea măreaţă, mersul neabătut înainte al Istoriei".

Omul cu mănuşi albe

Cincisprezece zile mai târziu, Matthieu şi Baptiste fură convocați la etajul al şaselea ca să fie ciupiți şi traşi de păr. S-au întors la Palat cu moartea în suflet, istoviți dinainte de chinul ca-re-i aştepta. Până către ora 11 dimineața li se sucise, li se strivise de mai multe ori şi în mai multe feluri pielea obrajilor, brațelor, burții şi bărbiei, li se smulseseră smocuri de păr, când un om îmbrăcat elegant, cu profilul fin, se opri în fața lui Matthieu, se uită la el cu atenție, îl cântări cu privirea înainte de a cumpăra de la valetul lui o serie de zece ciupituri şi trageri de păr succesive. Era un adevărat supliciu.

Omul, îmbrăcat cu o haină frumoasă de alpaca, scoase o pereche de mănuşi albe de căprioară, şi le puse fără grabă şi, cu un gest delicat, atinse obrajii lui Matthieu. Mănuşile sale imaculate abia se distingeau pe pielea albă. Ținuta lui îngrijită, politețea sa îl liniştiră pe copil. Nu prea înțelegea cum un gentleman de un asemenea rang putea să se înjosească participând la astfel de jocuri, dar se lăsă încrezător în mâinile sale, care miroseau atât de frumos.

Mângâierile nu ținură mult şi se transformară deodată în pişcături groaznice. Cinci degete mititele şi rele apucară partea groasă a obrazului şi i-o suciră în toate direcțiile ca pe-o bucată de hârtie. Pierzându-şi răsuflarea, Matthieu era gata-gata să cadă de pe scaun. Omul îl privi surâzător şi îi oferi propriul său braț ca să-1 ajute să se ridice. După ce băiatul a luat din nou loc, începu să-şi plimbe iar mâna înmănuşată pe obrazul stâng. Mirosul pielii de căprioară, ce fusese înainte sinonim cu îndurarea, prevestea acum nenorocirea, într-adevăr, după dezmierdare veni o înțepătură şi Matthieu se prăbuşi din nou de pe scaun.

—Domnule paznic, mă chinuie, nu e drept.

—Nu mai crâcni. A plătit ca să ciupească şi ăsta-i dreptul lui.

—Dar fiecare pişcătură este cumplită şi fioroasă cât zece.

—Ține-ți gura; te afli aici ca s-o încasezi, nu ca

să te vaiți.

Omul surâse paznicului, îi strecură o monedă şi îşi privi victima câteva minute, cu pupilele ne-

mişcate. Această contemplare avu darul să-l înspăimînte pe Matthieu, care crezu că-şi pierde cunoştinţa simţind ultimele ciupituri, mai dureroase decât celelalte. Călăul său nu se grăbea şi nimic nu era mai înfricoşător decât această aşteptare. După ce termină cu el, se îndrepta fără să clipească spre Baptiste, care se afla destul de aproape. Şi cu aceeaşi încetineală, cu aceeaşi sălbăticie, îl făcu să trăiască clipe îngrozitoare.

Opt zile mai târziu, Alice şi Angele, surorile lui Matthieu şi a lui Baptiste, avură partea lor din hatârurile călăului înmănuşat şi plânseră câteva nopţi nenorocul de a fi trecut prin mâinile acestuia. Săptămâna următoare, cei doi băieţi ale căror răni încă nu se cicatrizaseră, erau chemaţi la etajul al cincilea al Palatului ca să primească bătaia pe fundul gol.

Unul dintre principiile stabilimentului stipula ca micuţii să nu fie niciodată loviţi de două ori la rând, chiar şi la interval de cinsprezece zile, pe aceeaşi parte a corpului. Aceasta pentru a evita comoţiile prea puternice sau, din contra, o insensibilitate precoce.

Pradă din nou unei teribile nelinişti, Matthieu şi Baptiste se prezentară în sâmbăta aceea la posturile lor. De câteva nopţi aveau acelaşi coşmar: erau supuşi celor mai groaznice chinuri, o mulţime plină de ură îi înconjura rânjind, iar râsetele ieşeau din gurile oamenilor ca un puroi. Habar n-avea că toţi stagiarii erau bântuiţi de aceleaşi vise şi se trezeau în toiul nopţii urlând. Printre tineri se răspândea o psihoză.

Dimineaţa se desfăşură ca de obicei, cu seria cunoscută a domnişoarelor bătrâne, a burlacilor neglijaţi, a idealiştilor incorigibili, a utopiştilor, a exaltaţilor care îşi luxau de multe ori încheietura, dând prea tare. Cei doi prieteni începuseră să se obişnuiască, pielea le era aproape bătătorită, încetau să respire atunci când se declanşa lovitura; când, către ora 4 după-amiază, apăru îngrijit ca întotdeauna omul cu mănuşi albe. Se sprijinea de data aceasta într-un baston cu mâner de fildeş. Condus parcă de un radar, fără nici o şovăială, se îndreptă spre Matthieu, îl salută înclinân-du-şi uşor capul, cumpără cinci chelfăneli de la valetul lui şi păstră alte cinci pentru valetul lui Baptiste.

Regulamentul prevedea ca băiatul să sufere această pedeapsă în picioare, sprijinit de scaun, cu pantalonii pe vine şi cu şezutul îndreptat spre mâna răzbunătoare. Matthieu îşi dădu pantalonii jos cu părere de rău şi începu să tremure fără motiv. Aştepta, cu gura uscată, cu capul vârât între umeri. Primul atac, de o violenţă nemaiauzită, îl făcu să se prăbuşească aproape sub scaun. Pe ochi i se puse un văl negru. Doar durerea îl

făcu să nu leşine: fesele îi ardeau de parcă cineva le-ar fi atins cu o bară de fier incandescentă şi imploră să fie stropit, să-i fie stinsă durerea cu un ulcior de apă proaspătă. Dintr-o singură mişcare, omul cu mănuşi albe făcuse mai mult rău decât cele zece sau douăzeci de persoane de dinainte. Izbitura sa pleca cu viteza fulgerului, cu o forță care-ți tăia răsuflarea. De fiecare dată, corpul i se zguduia până la creier. Matthieu ar fi jurat că omul îşi punea în mănuşi pietre sau obiecte metalice. Nu părea să fie deosebit de viguros, aşa că puterea loviturilor nu se explica altfel.

Cu o voce sfârşită îl rugă pe paznic să verifice. După ce făcu un control rapid, acesta îl linişti: în mănuşi nu se afla nimic. Matthieu refuză să-i dea crezare: fiecare pălitură era un chin şi pielea sa sângera. Către sfârşit, valetul trebui să-1 sprijine ca să poată rezista atacurilor care urmau unul altuia într-un ritm îndrăcit. Baptiste se uita cu spaimă, ştiind că urma să-i vină şi lui rândul.

Şi într-adevăr, când omul termină cu prietenul lui, lăsându-1 pe jumătate mort, se şterse cu o batistă de dantelă, ceru un pahar de apă minerală şi se duse şi la el să-şi exercite trista funcțiune. Şi de data aceasta se dovedi de o sălbăticie fără seamăn. Țintea fundul băiețelului cu o privire inexpresivă, aproape cu indiferență. Ridica mâna: în momentul acela un fel de lumină îi strălucea pe

față şi, cu buzele umede, cu trăsăturile încordate, se deda beției de a lovi. Spasmul culmina în momentul loviturii, iar el îşi revenea respirând zgomotos, de parcă ar fi fugit.

Matthieu şi Baptiste fură nevoiți să se întoarcă acasă cu ambulanța şi fură scutiți de chelfă-neală, după un examen medical, până la sfârşitul week-end-ului. Valeții îşi exprimară nemulțumirea: mucoşii aceştia care dădeau bir cu fugiții după trei contuzii nu erau buni de nimic la Palat. Redactară o petiție către Preşedinte ca să obțină flăcăi mai viguroşi, la nevoie importați din străinătate.

Cei răi sunt pedepsiţi

Când îşi văzură odraslele schilodite şi plânse, părinţii lui Matthieu şi ai lui Baptiste simţiră că înnebunesc de furie. Cei doi taţi îşi telefonară unul altuia imediat, ca să cadă de acord asupra unei acţiuni de împotrivire. Situaţia nu putea să mai dureze. Dar ce era de făcut? N-aveau nici un drept să intervină în interiorul Palatului sau să încerce să-şi ocrotească copiii, act care le-ar fi adus închisoarea. A intenta o acţiune împotriva Statului le-ar fi provocat sâcâieli şi cheltuieli, iar rezultatul era nesigur. Rămânea soluţia unei răzbunări particulare: se hotărâră s-o adopte, după ce-şi învinseră repede câteva scrupule.

Matthieu şi Baptiste ştiau că asupritorul lor se ducea în fiecare săptămână la Palat, unde petrecea două zile întregi. Totdeauna singur, cheltuia averi, îi plăcea tot atât de mult să-i ia în tăbarcă pe puşti cât şi pe puştoaice şi nu pleca decât la

închidere, după o orgie de pumni şi de scatoalce. Era uşor de recunoscut după statura înaltă şi îmbrăcămintea îngrijită: era singurul care purta mănuşi albe.

înarmaţi cu aceste informaţii, domnii Darbois şi Tusseau se puseră la pândă în duminica următoare, seara, la ieşirea din Palatul chelfănelii. Fură nespus de îndureraţi când le văzură pe cele două fetiţe mai mici, Alice şi Angele, ieşind într-o stare de plâns, cu ochii încercănaţi, cu faţa plină de vânătăi, şi acest spectacol îi mânie şi mai tare. în valul de vizitatori, îl identificară fără dificultate pe torţionarul îmbrăcat elegant. în seara aceea purta un costum de flanelă în dungi la două rânduri, încălţăminte de piele maro roşcat, şi avea înfipt la butonieră un trandafir alb. Mergea repede, părea istovit, cu ochii goi, şi nici măcar nu-şi scosese mănuşile. Cei doi taţi îl urmăriră şi de abia se abţinură să nu se arunce asupra lui şi să-1 calce în picioare în public. Când ajunse într-o piaţă unde era puţină lume, individul chemă un taxi, iar urmăritorii lui, care se opriseră nu prea departe, fură obligaţi să demareze cu toată viteza ca să nu-1 piardă din vedere. Drumul fu lung, întortocheat, şi de, mai multe ori cea de-a doua maşină, mai puţin puternică, rămase în urmă. Era limpede că bruta cu

mănuşi albe locuia într-unui dintre cartierele frumoase, departe de ,-'■"■"'"..•-■-■■■••*\î>x

centru, într-un spațiu larg, plin de verdeață şi de armonie. Maşinile merseră de-a lungul parcurilor, pe lângă vile somptuoase înecate în vegetație, cu alei mărginite de platani bătrâni; în sfârşit, taxiul întoarse şi se opri pe o stradă liniştită, pe marginile căreia creşteau tei, ale căror flori, deja deschise, răspândeau un miros îmbătător, în fața unei case cu două etaje.

Pasagerul îi aruncă şoferului o hârtie fără să aştepte restul. Cei doi tați se opriră nu departe, cu farurile stinse şi coborâră repede. Era important să ajungă la individ înainte ca acesta să intre în casă. Deşi bine luminată, strada era pustie. Individul întredeschisese portița grădinii când auzi paşi care se apropiau: nu avu timp să închidă grilajul, căci două siluete mascate îl apucară de umeri. Cu o mişcare bruscă, îl împinseră, pe o alee lăturalnică; şi în timp ce unul dintre agresori îl ținea lipit de zid, cu mâna la gură ca să-i înăbuşe strigătele, celălalt îi smulse mănuşile şi i le întoarse pe dos; la extremitatea fiecărui deget era lipit un degetar minuscul de plumb. Un buzunăras mititel cusut în interiorul palmei era plin cu pilitură de fier. Ascunzătoarea era abia vizibilă: aşa se explica de ce paznicul se înşelase atunci când făcuse verificarea.

Apoi îi examinară încălțămintea: vârfurile erau întărite cu blacheuri tăiate ascuțit ca să facă

loviturile deosebit de dureroase atunci când dădea cu piciorul. Omul se zbătu, izbuti să se elibereze puțin şi atunci urlă:

—N-aveți dreptul, n-am comis nimic ilegal, o să vă coste scump.

—Pe deasupra crezi că poți să ne sperii!, şuieră domnul Tusseau. Fii sigur, n-o să ne sfiim acum că eşti în mâinile noastre.

Tatăl lui Baptiste îşi puse mănuşile, puțin cam strâmte pentru el, tatăl lui Matthieu se în-călță cu pantofii ferecați şi, fiecare pe rând, fără oprire, îl pălmuiră, îl izbiră şi-1 loviră cu picioarele pe tip, până când acesta izbucni în hohote de plâns. Le propuse bani, mulți bani, apoi, când atacurile deveniră şi mai violente, sleit de puteri, le ceru iertare, îi imploră, se jură, promise că n-o să mai facă. Dar cei doi îşi făceau singuri dreptate, căci revedeau în minte fețele tumefiate ale fiilor şi fiicelor lor, iar laşitatea omului îi umplea de scârbă, aşa că îl scuipară în față, îl puseră să-şi înghită trandafirul petală cu petală şi îi turnară la pumni în cap. îl apucară de păr şi-1 dădură cu capul de zid până ce piatra se umezi de sânge. Aproape că nu mai gemea, îl zgâlțâiră iar şi-i mai cărăbăniră câteva lovituri în coaste: ar fi continuat, dacă un servitor, alarmat de strigăte, n-ar fi deschis o fereastră şi n-ar fi întrebat:

f

— Cine-i acolo? Dumneavoastră sunteți, domnule?

Atunci, lăsându-1 pe dandy întins la pământ, cu gura muşcând în țărână, se pierdură tăcuți în noapte.

Diavolii în pantaloni scurți

în săptămânile care urmară incidentului, presa Republicii semnală mai multe cazuri de agresiune față de cei care vizitau Palatul chelfănelii. Toți se întorceau după o zi bună petrecută cu şuturi şi ciomăgeli, când, pe o străduță întunecoasă, în pragul uşii sau chiar acasă la ei, erau atacați de nişte necunoscuți şi bătuți sălbatic. Poliția deschise mai multe anchete care nu dădură nici un rezultat.

Până în clipa aceea Preşedintele şi regimul său se felicitau că reuşiseră să interzică pedepsele corporale la şcoală şi acasă: țara căpătase pe plan internațional o aureolă umanitară şi finanțele un sprijin serios, datorită câştigurilor de la Palat; cetățenii aveau bani şi Preşedintele se lăuda că reuşise să fructifice acest zăcământ. Botezase operația „Palmele de diamant". Palatul urma să fie în curând cotat la Bursă. Era chiar insistent vor-

ba să fie deschis încă o zi pe săptămână, de vineri până duminică seara.

Totuşi, în câteva luni doar, situația se degradase şi devenea vădit că reforma contribuia măreției trecătoare a unui om, nu prosperității țării sale. Mai întâi de toate, părinții cărora li se interzicea să-şi altoiască plozii se duceau să le strivească mutra celor care pretindeau să-i înlocuiască. Şi apoi tații care-nu-iartă şi mamele vindicative îşi cheltuiau toate resursele la Palat, iar casa de economii decăzu până la a fi totalmente secătuită. în afară de aceasta, în fiecare zi soseau, scrisori la preşedinție care sugerau inventarea unor chinuri noi: spini de trandafir pentru frecat obrajii, praf de scărpinat pentru părțile sensibile, pipi-stop cu descărcare electrică, mersul cu saboți în vârful degetelor, mâini băgate în apă fierbinte sau înghețată, maşina de amputat, boxeu-za automată etc. Preşedintele, şocat de aceste propuneri barbare, a fost nevoit să publice un comunicat pentru a preciza că „Palatul, înțelegea să rămână în cadrul osândelor tradiționale, dorea să se mențină în limita caznelor bătrâneşti şi nu practica decât pedepse blânde, sancțiuni uşoare".

Dorind să pună capăt violenței, legea o răspândi pretutindeni şi provocă abuzuri mai grave decât cele pe care pretindea că le stârpeşte.

Dispunând, ca să spunem aşa, de un permis oficial de bătaie, câțiva obişnuiți ai Palatului împinseră foarte departe prerogativele de care dispuneau: în loc să administreze corecții, îi umpleau pe năpârstoci de înjurături, îi loveau cu o sălbăticie cu care putea fi omorât un bou, se străduiau să smulgă de la ei cel puțin gemete. Unii bătăuşi mureau de apoplexie sau de infarct în timpul exceselor. Alții se năpusteau asupra câte unui pici ca grindina asupra primilor muguraşi, îl țin-tuiau pe scaun, îl strângeau de gât până aproape să-1 sugrume, până ce obiectivul ofensivei lor îşi pierdea cunoştința şi se prăbuşea cu ochii închişi, cu brațele țepene. Trebuia atunci ca doi sau trei valeți să-1 prindă pe furios, să-1 împiedice să-i dea rănitului lovitura de grație. Nu mai era o pedeapsă bine cântărită, ci efectul unei porniri sălbatice pe care o resimțea câte un vizitator în care se dezlănțuiau cele mai rele instincte.

Violența loviturilor nu era codificată de nici o lege: valeții erau însărcinați să aibă intuiție şi să măsoare sancțiunile, să stăvilească entuziasmul consumatorilor, la nevoie să-i gonească. Dar asta dacă n-ar fi fost corupția. Paznicii, care vedeau trecând prin mâinile lor sume considerabile, nu rezistau ispitei unui bacşiş, în schimbul acestuia autorizau toate abaterile, nu şovăiau uneori să-1 lege pe stagiar pentru ca acesta să nu poată s-o

şteargă. Se spunea chiar că cei mai lacomi împrumutau câte un copil unor personaje sus-puse şi îi închideau într-un cabinet particular, departe de orice control. Despre aceste uşi închise se povesteau cele mai grozave lucruri. Puştii ieşeau de acolo fără grai, cu răni deschise, cumplit de însângeraţi.

Până şi doctorii se gândeau mai mult la câştig şi nu acordau îngrijiri pacienţilor decât în cazuri extreme. Nu mai era un palat, ci un laborator de tortură: locul de recreere devenise un bârlog de lupi.

Pradă unor jigniri de tot felul, copilaşii se înăspriră la rândul lor. Se întorceau acasă eu ochii vineţi, acoperiţi de răni şi cu inima încărcată de ură. La Palat erau nevoiţi să se stăpânească — unul dintre ei retezase cu dinţii degetul unui client — dar tăbărau unii asupra altora de îndată ce scăpau de acolo, se muşcau, îşi sfâşiau hainele. Proştii se înrăiră, cei răi se sălbăticiră, cei sălbatici se încrâncenară. Porniri de tot felul, dorinţe de răzbunare cloceau în fiecare, se urzeau cele mai negre comploturi, toţi visau, să se facă dreptate. La şcoală îşi petreceau timpul păruin-du-se, încăierându-se, aruncându-se unii asupra altora. Elevii îl alegeau printre ei pe cel mai pirpiriu şi-şi răscumpărau prin el nenorocirile la care fuseseră supuşi la Palat. îl făceau una cu pă-

mântui, dădeau în el cu pumnii şi cu picioarele. Iar dacă îndrăznea să se împotrivească, primea o porţie dublă şi trebuia să sufere în tăcere, fericit că servise drept minge de antrenament colegilor săi. Din zurbagii deveniră ticăloşi. Erau dojeniţi, dar o dojana care nu este însoţită de ameninţarea cu băţul nu are nici un efect. Şi apoi, din moment ce oricum erau bătuţi în timpul we-ek-end-ului, cu atât mai mult era cazul să-şi merite papara şi să se afirme prin toate mijloacele.

Scaraoţchi în pantalonaşi scurţi spărgeau cauciucurile maşinilor profesorilor şi profesoarelor, îi bombardau cu acadele şi cu biscuiţi în timpul orelor, le puneau pioneze pe scaun, îi huiduiau, îi fluierau. La cantină, în sălile de mese, spărgeau farfurii, îşi aruncau conţinutul lor în cap, îi înfruntau pe cei ce-i serveau, îi aţâţau, gata să-i denunţe la orice încercare a acestora de a le răspunde. In şase luni nivelul şcolar din ţară scăzu îngrijorător. Profesorii care nu-şi mai puteau ţine orele îşi smulgeau părul din cap. Printre ei, cei care cheliseră, smulgeau părul colegilor, iar de aici luau naştere şi mai multe certuri şi neînţelegeri între cadrele didactice.

Pezevenghilor, nemulţumiţi că sunt mereu sub tensiune, li se dezvoltase, ca şi valeţilor lor, spiritul de fraudă şi de contrabandă; cei mai bogaţi dintre ei plăteau fetiţe şi băieţi mai nevoiaşi

ca să fie înlocuiți timp de trei sau patru ceasuri în timpul serviciului de după-amiază. Le înmânau o bonificație pe care înlocuitorul şi-o împărțea cu valetul. Principiile erau călcate în picioare cu dezinvoltură; iar egalitatea tuturor în fața greşelii era batjocorită. Multe pramatii, de acord cu părinții lor, îşi puseseră în gând să trişeze şi-şi coseau, sub chiloți, cauciucuri vechi sau o umplutură groasă de lână şi de cârpe care atenua durerea. Pentru alții, familia cheltuia o avere ca să le tămăduiască bucile aprinse cu creme, talc, balsamuri analgezice, să badijoneze rănile cu iod şi cu metosept. îngrijirile, pentru care nu se primea nici un ajutor, sărăceau familiile nevoiaşe.

Fetițele model nu voiau să rămână la coada cozilor. Erau timide, dar se obrăznicirã, le plăcea să vorbească urât, se văcsuiau în toate felurile, se mânjeau pe față cu culori tari, înspăimântătoare. Jocul lor preferat era să se aşeze pe genunchii bunicilor sau unchilor şi, acolo, minunat cocoțate, sub pretextul că vor să-i sărute uşurel pe gât, îi muşcau de ureche cu dințişorii lor de lapte până la sânge. Scumpele de ele se jumuleau înainte de a-i întărâta pe băieți să se năpustească asupra lor. Ruşine celor care cădeau în mâinile lor: bătăuşii cei mai fioroşi deveneau nişte porumbei, sclavi devotați trup şi suflet nazurilor lor. O bandă din asta deveni vestită prin excesele sale: e vorba de

ceata tocurilor înalte, supranumită aşa pentru că membrele ei foloseau pentru bătaie pantofi cu tocuri cui furați de la mamele lor. Jupânese mititele şi furioase luau conducerea unor expediții nocturne, spărgând şi jefuind totul în calea lor. Urlau ca nişte hiene cărora li s-a dat drumul prin oraş şi strigătele lor ascuțite, asurzitoare, râsetele lor batjocoritoare îi băgau în sperieți chiar şi pe tâlhari.

Situația deveni la fel de critică şi în rândul proprietarilor de animale. La fiecare întoarcere de la Palat, animalele se aflau într-o stare de nervozitate şi de spaimă care strica plăcerea prezenței lor. De întindea-i mâna să le mângâi, fugeau cât le țineau picioarele. Sau începeau să scuipe, să latre, să muşte şi să zgârie. Traiul în comun nu mai era posibil. Chiar în incinta Palatului, câinilor şi pisicilor li se puneau cătuşe şi câte o botniță. Dar asta le scotea şi mai tare din fire. Iar purecii şi căpuşele, toată populația asta parazită care trăieşte în blana lor, îşi părăseau culcuşul vinerea seara şi se reinstalau două zile mai târziu, îşi petreceau week-end-ul postind şi tremurând de frig; unii îşi găseau adăpost provizoriu la câte un bărbos sau la unul cu părul lung, şi această paranteză le strica şi mai tare buna dispoziție. Toată republica bombănea, de la cel infinit de mare la cel infinit de mic.

Nemulțumirea se transformă în revoltă în ziua în care un caniş scoțian, înzorzonat şi ferchezuit, îşi găsi moartea în urma grindinei de lovituri administrate de un pensionar de la Ministerul Poştelor şi Telecomunicațiilor. Câinele muri într-un schelălăit jalnic, zbătându-se cu labele lui parfumate. împrejurările decesului indignară opinia publică. Proprietara canişului, văduva unui general de infanterie, intenta un proces Statului. Preşedintele încercă să înăbuşe afacerea, întâi publică un decret care interzicea câinilor şi pisicilor să moară în incinta Palatului. Apoi, ca să liniştească spiritele, îl aresta pe ucigaş. Cei care până atunci denunțaseră actul ruşinos făcură stânga împrejur şi-i luară imediat apărarea. Lumea se revolta că Statul voia să scape de răspunderile sale şi să arunce vina pe un consumator. Se instituiră comitete de sprijin şi canişul servi drept pretext unei vaste campanii împotriva regimului. Dintr-o dată Preşedintele se înduplecă, îi dădu drumul pensionarului şi o răsplăti cu generozitate pe văduvă, dăruindu-i doi pechinezi cu un pedigree strălucit. Dar rata de frecventare a Palatului scăzu treptat. începuse criza. Si încă nu era nimic fată de ceea ce urma să se petreacă.

Mamita nu mai răspunde

Palatul chelfănelii era în funcțiune de nouă luni. Toamna se apropia de sfârşit, cădea prima zăpadă. Matthieu şi Baptiste, nedespărțiți ca şi până acum, urmau să fie supuşi probei cu maşina de bătut, la etajul al treisprezecelea. Cei care-i văzuseră altădată nu i-ar mai fi putut recunoaşte. Aveau acum înfățişarea unor omuleți aspri, cu pielea bătucită, cu fața posomorâtă, mereu la pândă: faptul că înduraseră, timp de aproape un an, biciuştele usturătoare, palmele, riglele ascuțite, ciomăgelile repetate îi încrâncenase.

Totuşi, sub aerul lor dur şi încăpățânat, rămâneau doi puştani, speriați de maşina cea fioroasă. Căci robotul, poreclit „Mamita", după numele răposatei mame a Preşedintelui, administra el singur cele douăsprezece pedepse ale etajelor de dedesubt, la care se adăuga o penitență originală: îmbrățişarea, îl strângea pe tânărul voluntar

între pereții săi metalici, mai mai să-1 sufoce, în semn de dragoste deosebită. Mamita se compunea dintre cutie mare, ingenios construită, de doi metri înălțime, comandată de un ordinator, cu pereții mobili ca nişte aripi, care luau forma şi statura candidatului. Era ca o pasăre enormă, o răpitoare, gata să-şi apuce şi să-şi înghită prada.

Legat de automat cu ajutorul unor curele, copilul era imobilizat astfel încât nici capul nu şi-1 mai putea întoarce. Nişte pernițe de buret, aşezate acolo unde se aflau părțile simțitoare, amortizau loviturile mai puternice. Cele patrusprezece mâini ale Mamitei erau nişte bătătoare de oțel articulate care puteau, în acelaşi timp, să croiască o palmă, să buşească, să şfichiuiască, să tragă de urechi, să ciupească de fese. Pe scurt, Mamita îi cadorisea pe prichindei cu un amestec de ghion-turi şi de îmbrânceli şi-i scutura ca pe nişte pruni până ce vedeau stele verzi. Mulți preferau această trudnicie, oricât ar fi fost ea de temută, unor procedee mai lente şi de durată: cu Mamita clipele grele treceau repede. Şi apoi ea scărmăna mereu în acelaşi fel, fără patimă, fără mânie.

Dar numeroşi vizitatori, al căror rol se reducea la acela de spectator, lipsiți de plăcerea contactului nemijlocit, o ocoleau, în schimb bătrânii, ciungii, schilozii, cei neputincioşi erau fericiți să poată bate prin procură.

în dimineața zilei când s-au petrecut „evenimentele", aşa cum vor fi numite mai târziu, Mat-thieu şi Baptiste primiră două „complete" şi erau la prânz aproape knock-out. La dejun, atmosfera din sufragerie nu părea să fie cea obişnuită: la toate mesele, gagiii, în loc să mănânce, şuşoteau sub privirea servitorilor ce se prefăceau că nu observă nimic deosebit. Oare ce se petrecea? De câteva săptămâni, voluntarii mai mari — cei de patrusprezece, cincisprezece ani — pregăteau o răscoală cu o mare parte dintre valeții scandalizați de dezastrul din Palat. Aceştia avuseseră încredere totală în Reformă, dar purtarea publicului, decăderea confraților lor îi revoltau: doar fanaticii sau cei plătiți continuau să urmeze orbeşte regulamentul Palatului. Conspiratorii socotiseră că nu era cazul să-i încunoştiințeze şi pe gâgâlici, temându-se să nu fie pârâți. In cea mai mare taină, cu ajutorul unor experți din afară, crestaseră curelele gârbacelor, împletitura cravaşelor, a zgardelor animalelor şi mai ales stricaseră mecanismul maşinilor. Ii puseră în gardă pe toți broscoii numai la desert, punându-i să aleagă de partea cui sunt: cei ce apărau ordinea stabilită erau liberi să plece. Era atât de mare aversiunea împotriva Palatului, încât nimeni nu schiță nici cel mai mic gest să părăsească sala sau să se ducă să raporteze cuiva mai mare planurile care se te-

H

şeau. Proiectul fu supus unui plebiscit şi toţi se arătară gata să răstoarne tirania.

Trimiseră cete de pitici la celelalte etaje ca să facă legătura. Răscoala era prevăzută pentru ora cincisprezece, momentul de cea mai mare afluenţă.

Când acele ceasornicelor se apropiau de ora fatidică, un client vechi cumpără o dublă „completă" de la paznicul lui Baptiste. I se dădu drumul robotului, acesta se scutură, păcăni, îşi întinse braţele, se puse în poziţie de atac şi se opri. Alarmat, paznicul şi clientul se aplecară asupra aparatului şi îl examinară; fără să-i prevină, Mamita îi trimise unuia un pumn în mutră, îl procopsi pe celălalt cu o scatoalcă, o directă în genunchi şi un upercut în stomac. Maşina îşi pierduse, controlul şi era reprogramată să-i agate şi să-i facă arşice pe cei ce se apropiau. Legăturile cu care era prins Baptiste, meşterite peste noapte, se rupseră, iubirea Mamitei mai slăbi şi băieţelul putu s-o şteargă în patru labe, ferindu-se la tanc de câteva scatoalce şi lăsându-i pe cei doi, prizonieri să se bucure de cea mai grozavă târ-nuială din viaţa lor.

In acelaşi timp, toate bătătoarele de pe etaj o luară razna şi se întoarseră împotriva celor ce le comandau. Unele, care se încălziseră prea tare, se desfăcură în mii de bucăţi, cu un zgo-

mot de cazan care explodează. Era semnalul începerii insurecţiei, în tot Palatul, zeci de pisoi şi de căţelandri îşi ascuţeau ghearele şi colţii, în timp ce, alături de ei, zgâmboii se aruncau în picioarele adulţilor făcându-i să-şi piardă echilibrul.

Fiind neaşteptat, efectul fu în favoarea rebelilor; cei ce hoinăreau prin Palat, cuprinşi de panică, se împrăştiară. Bătălia începuse. Fericiţi că pot să mardească gratis, câţiva consumatori îşi suflecară mânecile şi se aruncară în luptă. Valeţii di--zidenţi îi neutralizară repede pe cei ce ţineau cu legea, iar năpârstocii, prea scunzi ca să fie eficienţi, se înţeleseră în ceea ce priveşte tactica asfixierii: năvăleau mai mulţi deodată asupra unui singur duşman şi-1 doborau sub greutatea lor. Tă-bărau mai ales pe paznici şi pe supraveghetori, îi trânteau la pământ, îi împiedicau să mai respire, le băgau degetele în nas, în urechi, în gură, le smulgeau părul, bucăţi de piele, scoteau urlete de bucurie tropăind peste ei. O dată ce victima era zdrobită şi abia mai sufla, se năpusteau asupra alteia în care cărau la pumni până ce rămânea pe jos fără cunoştinţă. Câteva fetiţe care se aflau în vizită împreună cu mamele lor se alăturară răzvrătiţilor şi se amuzau scriindu-şi numele cu unghiile pe pielea asupritorilor, aşa cum scrii cu creta pe tablă.

Câinii, pe jumătate înnebuniți la vederea sângelui, îşi înfigeau caninii în glezne, pisicile săreau la fețele oamenilor, le sfâşiau lăsând lungi urme sângerânde. învălmăşeala era punctată de strigăte asurzitoare şi vacarmul se înteți cu zgomote de scaune distruse, de fotolii sfărâmate, de sticlărie spartă. O parte dintre clienții obişnuiți reuşiseră să scape în neorânduială spre ieşire, dar ceilalți, înconjurați de răsculați, se temeau pentru viața lor. Poliția încercuise Palatul, eliberase împrejurimile şi aştepta autorizația Preşedintelui pentru a da asaltul. Dar Preşedintele avea altă idee.

Preşedintele face o sforțare

Imediat ce află de drama ce se petrecea la Palat, Preşedintele înțelese că era pe punctul de a avea o întâlnire cu istoria. Ştia că în unele cazuri disperate gestul unui om poate schimba cursul lucrurilor. Clipa aceasta îi aparținea, îşi chemă şoferul şi se duse în toată graba la locul evenimentelor.

In ciuda sfaturilor celor apropiați, pătrunse în palat fără escortă, însoțit doar de câțiva dintre cei apropiați, luă ascensorul şi sosi la etajul al treisprezecelea unde răzmerița era în toi. Apariția lui îi paraliza pe puşti, care, înarmați cu nuiele, vergi, biciuşti, saboți, îi scărmănau pe foştii lor cerberi. Preşedintele însuşi fu uluit: văzând toată gloata de netrebnici, tot balamucul, i se făcu scârbă:

— Dumnezeule, ce huligani!

Dar ştiu să se stăpânească şi reuşi să schițeze un surâs, care-i dezveli gingiile. Cioflingarii în-

cepură să înjure, să fluiere. Ascunzându-se după un rânjet ca în spatele unui scut, Preşedintele ceru să se facă linişte şi spuse:

—Dragii mei copii, am venit aici în spiritul reconcilierii şi al păcii. (Bineînțeles că ocolea sinonimele: dorea să fie eficient.) Ştiu că s-au petrecut nedreptăți: o să le punem capăt. Dar frământarea voastră mă nelinişteşte. Oare ați uitat deja cât de mult vă iubesc, cum doresc ca tații şi mamele voastre să nu mai aibă atâta putere asupra voastră şi să nu se mai răsfrângă asupra voastră frustrările pe care ei le resimt? Datorită mie ați încasat-o fără părtinire, ați fost caftiți la date fixe sub supravegherea unor funcționari împuterniciți: patru zile de chelfă-neală pe lună, cred că merge, nu-i aşa? Cre-deți-mă, nu există azi pe lume copilandri mai răsfățați decât voi. Şi ca să vă dovedesc buna mea credință, am să intru şi eu în joc. Mă aşez aici în fotoliu şi fiecare dintre voi va veni să-mi ardă una. Toată națiunea va fi cu ochii pe voi şi-mi va admira generozitatea, căci şedința noastră va fi televizată.

—Domnule Preşedinte, doar nu vă gândiți să faceți una ca asta, murmură Primul-Ministru, ar fi curată sinucidere, golanii ăştia or să vă masacreze.

—N-or să îndrăznească!

—Sunt foarte ațâțați, gata de orice.

—Linişte şi nici o obiecție. Aşa am hotărât şi aşa am să fac. Am s-o fac pentru că eu am hotărât. Punct şi de la capăt, semn de punctuație. Sunt şeful, sunt şi stăpânul, boss-ul, adică sultanul. (Preşedintele îşi regăsise curajul şi vorbea din nou cu sinonime.) Trebuie să dau exemplu, ^ă fiu farul călăuzitor. Doar eu, singură persoana mea ştie să ia măsurile potrivite, să adopte măsurile... nu... mă... oh, grămăticule! (Preşedintele avea un lapsus: luat din scurt în public, îşi chemă sufleurul, care nu-l părăsea niciodată, nici ziua nici noaptea, dormea la picioarele patului său, făcea duş cu el şi aştepta cu răbdare la uşa closetului pentru cazul în care Preşedintele ar fi avut nevoie de vreun cuvânt.) Hai, repede, grămăticule, un echivalent pentru „măsură".

—Imediat, domnule Preşedinte: socoteală, cântărire, dimensiune, mărime, cadență, ritm, rațiune.

—Aoleu, eşti slab cu duhul şi slab la minte, nu măsura în sensul de a calcula, măsură în sensul...

—Imediat, domnule Preşedinte, măsură în sensul de moderație, reținere, prudență, precauție, circumspecție.

—Da' chiar că eşti prost, tâmpit de-a binelea. Am spus „iau măsurile potrivite" şi te întreb

acum, aici şi imediat, de un sinonim, de un echivalent, de o sosie, un alter ego şi încă iute!

—îndată, domnule Preşedinte, măsuri în sensul de inițiative, acte, decizii, hotărâri.

—în sfârşit! Deci, o iau de la început, pe scurt: doar eu, singură persoana mea ştie să ia măsurile potrivite, să adopte hotărârile cuvenite. în consecință şi drept urmare, mă voi aşeza pe acest fotoliu, îmi voi pune şezutul pe acest scaun şi mă voi supune de bună-voie, voi suporta nesilit de nimeni bobârnace şi şuturi. Aşa am spus, astfel am zis. Operator, dă-i drumul!

Preşedintele se instala pe singurul scaun care mai era în picioare şi pofti droaia de copii să vină să-1 pocnească. Televiziunea națională, chemată de urgență, filma scena. Plozii rămaseră mai întâi cu gura căscată. Nu se mai auzea nici o şoaptă, nici o batjocură; nici chiar cei mai îndrăzneți nu mai ştiau ce să zică, nu le venea să creadă ochilor. Câini şi pisici, ca şi cum ar fi fost impresionați de măreția momentului, se întinseseră la picioarele augustului personaj şi îi lingeau pantofii lăcuiții. Preşedintele îşi gusta acum din plin triumful; îi luase pe neaşteptate pe mocofani; nu-i mai rămânea decât să-i pună cu botul pe labe. îi privea cu un surâs înfricoşător, iar verigile de la lanțul său de aur păreau un colier de dinți ascuțiți, gata să muşte. Se ri-

dică, luă mâna unui puştan şi o duse către obrazul său.

— Hai, mititelule, nu-ți fie frică, ai tot dreptul, îți dau îngăduința. Aş zice chiar mai mult şi aş adăuga: Trebuie să faci ce-ți spun, e un ordin. în tr-un cuvânt, şi pe scurt: cârpeşte-mă!

Stângaci, țângăul îi trase o palmă pe obrazul gras şi umflat. Erau mai mult decât nişte obraji, erau nişte pernițe de cărniță rumenă care atârnau ca nişte săculeți de o parte şi de alta a feții. Favoriții păreau nişte frânghiuțe menite să-i susțină. Degetele bătăuşului se înfundară în această moliciune ca într-un cauciuc moale. Preşedintele nici nu clipi. Figura descumpănită a sărmanilor piperniciți îi întări încrederea în sine. îşi spuse: „Sunt genial!" Un alt surâs, şi mai hain, îi strânse buzele şi, cu o voce strigă:

—Următorul! Cine urmează? Un alt candidat îi atinse obrajii.

—Următorul!

Dar stinghereala se risipi. în fața acestui personaj care primea palmele cu bunăvoință, prin-țişorii deveniră mai îndrăzneți. Nu uitau de răspunderea pe care o aveau față de nenorocirile, lor abia trecute. îşi folosiră pumnişorii cu forță şi în curând stratul serios de slănină care împodobea fața şefului Statului nu mai era îndestulător ca să amortizeze loviturile. La fiecare atingere

simțea nişte furnicături neplăcute. Continuă să strige: „Următorul!", dar din ce în ce mai încet, iar consilierii săi îl implorau să termine.

—Domnule Preşedinte, îi şopti la ureche ministrul Pământului şi al Resurselor Naturale, e momentul să puneți capăt acestei experiențe, în curând n-o să mai putem să-i ținem în frâu. Credeți-mă, mai binele e duşmanul binelui.

—Hm? Aşa să fie? Prea sunteți neîncrezător. Ăştia mici se distrează, se amuză.

Dar Baptiste, căci era rândul lui, atinsese din greşeală obrazul ministrului în loc de cel al Preşedintelui. Adunarea izbucni în râs şi ultimele reticențe ale pungaşilor se risipiră. Nici nu mai aşteptară să fie chemați, se perindară unul după celălalt într-un lung lanț ce ardea de nerăbdare să-1 linşeze pe demnitarul suprem. Acesta începea să regrete că fusese atât de îngăduitor: nu prea era încântat să fie cal de bătaie. Sub fiecare mutră din această haită câte doi ochi răzbunători îl pândeau, îl osândeau, ținteau. Iar națiunea asista în direct la toată această dramă!

Scatoalcele porneau într-un ritm îndrăcit, câte trei-patru deodată, ca bufniturile unei spălătorese pe cearşafurile ude. Fața congestionată a Preşedintelui, congestionată chiar şi în timpuri normale, se făcu purpurie, stacojie. Gâtul îi deveni cărămiziu. Nu-1 durea chiar de-ade-

văratelea, salteluța de şorici îl ocrotea, dar se simțea jignit, îngrozitor de jignit. Râvna acestor puradei înghesuiți în fața lui ca nişte jurați la un proces şi care se ridicau pe vârful degetelor ca să ajungă mai bine până la el, înflăcărarea, încăpățânarea erau ceva ofensator, îşi vedea îngăduința transformată în farsă. Gata să facă apoplexie, mugi:

—Piua, nu mai joc. Ajunge. De altfel mă simt puțin slăbit.

—Te simți minunat față de ce urmează să ți se întâmple de-acum încolo, strigară Matthieu şi Baptiste încurajându-i pe asediatori. O să ai parte de-o bofeală...

întărâtați de tot acest tămbălău, vărsându-şi acum oful, micuții ticăloşi tropăiau pe loc, duduind ca nişte cazane în fierbere. N-o să mai aibă niciodată ocazia să se răzbune astfel, mai ales pe primul personaj al națiunii. îşi ținură răsuflarea o fracțiune de secundă, după care urmă un răsunător „înainte!" şi tăbărâră asupra lui cu şi mai mult elan. îl zgâlțâiră, îl biciuiră, îl bumbăciră, îl trântiră, îl pocniră, îi smulseră fire de păr din barbă, îi frecară obrajii într-atât încât miniştrii, consilierii şi grămăticii, temându-se pentru viața lor, scoaseră fluierele şi chemară poliția.

Forțele de ordine, cu căşti şi scuturi, năvăliră la etajul al treisprezecelea, împrăştiară secături-

le cu bastoanele lor şi îl ridicară de jos pe Preşedinte pe jumătate groggy. Tremura de groază, un firicel de sânge i se scurgea pe bărbie, lanţul de aur i se rupsese. Pierzându-şi sângele rece, strigă către băietanii îngrămădiţi într-un colţ:

— Bandă de huligani, am să vă învăţ eu minte cu şuturi în cur! Aţi auzit? în cur!

Operatorul continua să filmeze şi toată Republica află proiectele Preşedintelui în ceea ce priveşte educaţia. Făcea spume la gură, tuna şi fulgera, pe jumătate plângând, pe jumătate zbierând, când, în toiul unei diatribe, scuipă o măsea care se rostogoli la picioarele puiuţilor. Ridicân-du-şi călcâile, aceştia o sfărâmară cu ciudă. Fu o ultimă dovadă de răutate care puse capac: Preşedintele izbucni în lacrimi în braţele unui TSN-ist (tovarăş pentru servicii neprecupeţite) şi fu dus pe o targa la o ambulanţă. Şi toată ţara putu să asiste direct la prăbuşirea conducătorului ei.

Republica în pragul anarhiei

Palatul chelfănelii era închis. Fuseseră sigilate uşile de la intrare, electricitatea fusese întreruptă, drapelul pus în berna. Se aşternuse praful pe covoare şi pe fotolii, plantele uscate se îngălbeneau. Roboţii rugineau şi serveau drept adăpost porumbeilor. Lifturile atârnau la capătul cablurilor şi, din când în când, unul dintre ele scăpa şi se zdrobea câteva zeci de metri mai jos. Buruienile începeau să crească între bucăţile de mochetă, sfâşiată.

Poliţia îi arestase pe liderii asociaţiei „Trei peri în barbă", nişte adolescenţi minori care provocasem tulburările. Apoi, lipsind judecătorii care să fie de acord să-i condamne, le dăduse drumul, nu fără a-i priva de desert pe timp de doi ani. Cât despre valeţii răzvrătiţi, fură închişi într-un penitenciar şi supuşi unui regim excepţional.

Zăvorât în reşedinţa lui, pe dealul care domina capitala, Preşedintele îşi rumega insuccesul. Un eşec cu urmări umilitoare. De când interzisese pedepsele corporale şi deschisese Palatul, dăduse o oarecare dezvoltare nevoii de acţiuni punitive. Cea mai blândă dintre mame, cel mai drăguţ dintre taţi luaseră obiceiul să pocnească pe cineva în timpul fiecărui week-end. Şi datorită obişnuinţei, bătaia devenise un drog. Minunaţii îngeraşi se golăniră, zeiţele cuminţeniei se transformară în scorpii, nimfele nevinovate în vrăjitoare şi se părea că în fiecare se deşteptaseră apucăturile cele mai rele.

De îndată ce Palatul fu închis, lumea înţelese ce invenţie infernală era. Dacă ar fi încercat să-i vindece pe alcoolici de la o zi la alta, nu s-ar fi produs mai puţine tulburări. Stăpâniţi de dorinţa de a sminti în bătaie şi neputând să şi-o satisfacă, cetăţenii îşi pierdură capul. Nu puteau să nu se ia la harţă, aşa că certurile deveniră din ce în ce mai numeroase, oamenii săreau unul la altul, fără motiv. Nu numai că nu aveau nevoie de nici o pricină ca să se ia de păr, dar orice înţelegere îi făcea mai curând să ocolească înfruntarea, să se ferească unii de alţii, cam aşa cum cei doi poli ai unui magnet se resping. II urau pe-aproa-pele lor din fanatism şi nu din interes: adevărata ură era gratuită.

începură să se ia din nimic. Pe stradă, domnilor respectabili le sărea ţandăra din cauza unei priviri piezişe şi se înţepau cu umbrelele. în prăvălii şi în marile magazine, soţiile lor se apucau de păr pentru aceleaşi fleacuri. Orice gâlceava degenera în încăierare şi cea mai mică atingere echivala cu o declaraţie de război.

Chelnerii aruncau tăvile cu mâncare în capul clienţilor strigându-le: „Mi-e silă de mutra dumitale!" Drept răspuns aceştia îi împungeau cu furculiţele. Automobiliştii urcau pe trotuar ca să-i calce pe pietoni, care spărgeau cu picioarele farurile şi geamurile maşinilor care staţionau. Şoferii de autobuz simţeau cea mai mare plăcere să intre în mulţime în uralele pasagerilor. Nenumărate erau accidentele de circulaţie, picioarele rupte, bicicletele sfărâmate. Nimeni nu visa altceva decât să-i înveţe minte pe vecinii săi.

Oamenii plecau dimineaţa de acasă, cu o provizie serioasă de înjurături, gata să le scuipe asupra primului venit, împingeau doamnele în vârstă sub roţile metroului, le striveau în picioare pe fetele tinere, care în schimb, îşi vârau unghiile în ochii primului bărbat pe care-1 întâlneau. Era periculos să încerci să faci cuiva curte fără să porţi ochelari. Cei răutăcioşi, ursuzi, înăcriţi, invidioşi, se întreceau în meschinărie, în rea-voinţă, în a face rău semenilor lor.

Turiştii nu mai veneau să viziteze republica: numai ce întindeau vameşului paşaportul că acesta le şi aplica ştampila direct pe frunte, în semn de bun venit. Cei ce veneau cu avionul primeau câte una cu tocul de la stewardese în tot timpul zborului. Cei care veneau cu trenul erau loviți peste degete de controlor, mai ales dacă erau în regulă. La recepțiile diplomatici, servitorii vărsau paharele de şampanie în capul ambasadorilor şi femeile de la garderobă le răsuceau nasurile atunci când le înapoiau hainele.

Țara era într-un vârtej de nebunie. Şi în curând fu războiul tuturor contra tuturor: generații, sexe, care trăiseră până atunci în bună înțelegere, se urau acum de parcă ar fi fost dintotdeauna duşmani: bărbații băteau femeile, care-şi băteau mamele, care băteau câinii, care băteau pisicile, care băteau puricii, care băteau ploşnițele, care băteau microbji, care băteau bacilii, care băteau viruşii, care băteau celulele, care duceau între ele o luptă înverşunată. Bineînțeles toți băteau fierul, fără să aştepte măcar să fie cald, aşa după cum băteau şi covoarele. Nu mai aveau pe buze decât o singură expresie: „a da merticul"; soțul i-o promitea soției, fratele surorii, vărul verişoarei, şi chiar bebeluşii când veneau pe lume le jurau părinților lor că o să le scarpine spinarea.

Animalele nu scăpau nici ele de acest val de agresivitate: mârâiau, lătrau, mugeau, behăiau, urlau toată ziua. Vacile făceau dinadins ca să amestece laptele cu urina, gâştele beau alcool în ascuns ca să le putrezească ficatul, găinile îşi spărgeau ouăle, albinele îşi sărau şi piperau mierea, porcii mieunau ca să-i păcălească pe țărani. Cel mai mic caniş se purta furios ca un leu, pisicile scuipau ca nişte pantere, zebrele îşi smulgeau dungile, cămilele îşi netezeau cocoaşele, iar viermii, încordați şi mâniați, credeau că sunt şerpi cu clopoței. Păsările părăseau în masă țara, păstrân-du-şi trilurile pentru un văzduh mai blând. Până şi în testiculele bărbaților, în picăturile de sământă, se auzeau deja strigătele războinice ale milioanelor de ființe pe care le conțineau!

Noaptea, străzile erau nesigure: toți mardeiaşii, îmbrăcați în piele din cap până în picioare, dădeau târcoale cu o biciuşca în mână, în căutarea vreunui prâslea căruia să-i mânjească una. Mamele îşi ascundeau copiii o dată cu căderea nopții. Bande de tâlhari periculoşi mergeau noaptea pe întuneric să distrugă rămăşițele Palatului chelfănelii: la fiecare geam spart se dez-lănțuiau de fericire în strigăte şi gesturi deşănțate; apoi aprindeau un foc mare şi grinzile metalice, scheletul de sticlă se răsuceau în arşița flăcărilor. Ploaia şi intemperiile dădeau în cele din

urmă acestei construcții aspectul unei ruine înainte de vreme. Şi mai grav încă, vagabonzi tineri se strecurau seara afară, pe la asfințit, şi plini de teamă şi de speranță, îi fluierau discret pe trecători ca să le cerşească nişte palme în schimbul unor bomboane. Prinseseră gustul caznelor şi nu mai puteau să se lipsească de ele. Fuseseră deschise palate clandestine în fundul unor curți întunecoase sau în pivnițele unor case retrase: erau sechestrați aici copii răpiți în drum spre şcoală sau când ieşeau de la brutărie, şi erau oferiți unor clienți bogați care se înverşunau împotriva lor fără nici o măsură. Era recreat ceremonialul de la vechiul Palat, dar fără nici un fel de control, iar micuții kidnapați, legați cu sfoară sau în lanțuri, aveau puține şanse să scape vii. Listele de fete şi băieți dispăruți erau din ce în ce mai lungi la comisariate, iar poliția, depăşită, aresta pe orice suspect, fără să încerce să-i mai dovedească vinovăția. Nici o vârstă, nici o clasă socială nu era scutită de acest val de demență. Chiar şi familiile lui Matthieu şi Baptiste simțeau câteodată mâncărimi în vârful degetelor. Iar toți îşi mărturiseau seara la telefon: „Preşedintele a făcut din noi nişte sălbăticiuni, nu ne mai recunoaştem".

Lumea nu vrea să se schimbe

Din ziua aceea mai nenorocită decât toate, când Sfinții Nevinovați îl liniştiseră în toată regula, Preşedintele rămăsese închis în camera lui, înghițea mecanic tablete de ciocolată şi îşi țâra din încăpere în încăpere trupul enorm îmbuibat de mâncare şi de amărăciune. Nu mai era un revoluționar aureolat de măreție, ci un învins cu pielea gălbejită, zăvorit în adâncurile castelului său, departe de tumult, departe de osanale.

Revedea mereu în fața ochilor scena aceea cumplită în care puşlamalele îl batjocoriseră. Se simțea scârbit de specia umană şi cu deosebire de poporul sau. Ah, dacă l-ar fi putut da afară şi dacă şi-ar fi putut cumpăra unul mai ascultător! Dar vai! cum să scapi de milioane de indivizi? Să facă un schimb cu un alt rege? Cum poți fi sigur că nu pierzi la troc? Idealul ar fi să achiziționeze

un trib din Amazonia sau din Oceania, un mic grup de oameni obedienți pe care să-i poată modela după plac. Dar se punea problema transportului şi triburile nu numărau niciodată mai mult de câteva sute de membri. Ar trebui să-i învețe limba, şi republica, împuținată ca o piele de şagri, devenea o pradă prea uşoară pentru statele din jur. Şi apoi, ce era de făcut cu foştii cetățeni? Să-i îngrămădească în camioane şi trenuri? S-ar răspândi ca furnicile în țările învecinate, ar urzi un complot ca să se întoarcă acasă; ar fi mai numeroşi, l-ar putea chiar răsturna. Nu, nu exista nici o ieşire: trebuia să se obişnuiască aşadar cu poporul acesta. Nu era cel mai bun, dar era poporul său.

La drept vorbind, Preşedintele era sfâşiat de contradicții. Auzea în sinea lui două voci distincte: una, acuzatoare, cerea răzbunare pentru ocara îndurată; cealaltă, împăciuitoare, reclama săvârşirea unei acțiuni de o mare strălucire. Nu era mai bine să rămână în amintirea oamenilor ca un filantrop, decât să-şi potolească ura? Prin, intermediul Palatului, Preşedintele dorise să treacă pedeapsa distribuită la nivel familial la stadiu industrial; sperase să obțină încuviințarea lumii întregi şi să-şi vândă găselnița țărilor mai bogate, Statelor Unite, de exemplu. Ah! să inaugureze un Palat al chelfănelii pe Broadway,

să-i vadă pe Mickey, Donald, pe unchiul Sam şi pe unchiul Ben cum le sunt biciuite poponețele pe muzica rock! Din păcate, aceste vise se sfărâmau astăzi!

Un singur lucru îl reținea pe Preşedinte de la a-şi pedepsi compatrioții, de a-i îneca într-o baie de sânge: avea prea mulți concurenți în această privință. Alături de despoții cei mai sublimi ai secolului, n-ar mai fi fost decât un tiran mediocru. Singura carieră originală pentru un şef de stat consta în a apăra Frumosul şi Binele. Dar cum să procedeze? Cum să fii bun şi genial, cum să te arăți genial de bun? Incapabil să găsească răspunsul, Preşedintele scotea gemete care se stingeau în pernă.

într-o dimineață era întins în pat într-o stare de prostrație totală. Cineva bătu la uşă, şi o femeie grăsană intră cu zgomot şi izbucni în râs, încrețindu-şi nasul cârn. Hohoti câteva minute, încovoindu-se de râs, apoi redeveni serioasă, se aşeză pe un scăunel, cu un aer grav, aproape dându-şi ifose.

—Adelaide, tună Preşedintele, de câte ori nu ți-am spus să nu mai vii să râzi la mine în cameră când cuget. îmi pierd şirul ideilor.

—Gondran, iartă-mă. Nu aveam unde să mă duc. Centralista a spus o glumă şi nu mă mai puteam stăpâni.

Adelai'de era soția Preşedintelui. Suferea de o boală care-1 scotea din sărite pe soțul ei! Nu putea să râdă în public; trebuia să plece dintr-o încăpere de îndată ce un banc sau o exprimare hazlie o făceau să râdă. Educația severă pe care o primise îi interzicea să se exteriorizeze în lume. îşi înfrâna veselia, strângea două-trei glume, apoi, se retrăgea undeva să se descarce, fără martori. Nu se lăsa pradă voioşiei decât în fața soțului ei. Dacă el era spiritual cu ocazia unui dineu oficial, curtea, guvernul, ziariştii pufneau în râs, jubilau, nu îndrăzneau să se oprească înainte ca să le-o îngăduie Preşedintele însuşi. Doar Adelai'de rămânea de lemn şi se uita în farfurie cu o figură posomorâtă; mult mai târziu, în toiul nopții, se trezea şi se prăpădea de râs până la lacrimi, exclamând: „Ce caraghios eşti, iubitule!" Soțul ei nu se obişnuise cu aceste explozii întârziate de voioşie şi încercase s-o convingă să se caute la un doctor. Un tratament intensiv, într-o clinică germană, dăduse rezultate neaşteptate: Adelai'de se hlizea cu o oră sau două înainte ca Preşedintele să scoată vreo glumă. Şi îi spunea înveselită: „Simt că o să spui una bună", şi râdea, se strâmba de râs, încă dinainte. Tratamentul fusese întrerupt şi Preşedintele îşi pierduse speranța că va putea sincroniza vreodată manifestările exterioare de bucurie ale neveste-sii cu motivele acestora.

în dimineața aceasta, enervat de venirea ei intempestivă, aştepta ca ea să plece, când ea exclamă:

— Dumnezeule, ce abur e aici, trebuie neapă rat să aerisim.

într-adevăr camera plutea într-o ceață pe care Preşedintele nici măcar n-o observase. Aşa i se întâmpla întotdeauna când gândea prea mult: aburii se condensau pe pereții cutiei sale craniene, se evaporau şi începeau să fumege ca într-un cazan. în ziua aceea fusese muncit de gânduri negre şi un mic nor cumulus, cu nuanțe verzi-vi-neții, plutea prin încăpere, amenințând să i se spargă şi să inunde totul.

—Lasă-mă în pace, Adelai'de. Am nevoie să, fiu singur. Norul se va risipi.

—Nu te lăsa doborât, iubitule, o să deschidem din nou Palatul chelfănelii.

Cu o voce jalnică, ca şi cum îşi redacta deja epitaful, Preşedintele răspunse:

—E prea târziu, trebuie să-mi ispăşesc greşelile.

—Nu-i niciodată prea târziu, o să le arăți tu acestor mucoşi de ce eşti în stare.

—Adelai'de, nu e cu putință, visezi.

—Cheamă-1 măcar pe ministrul Condeiului şi fă câteva sinonime.

—Am uitat toate sinonimele.

—Vrei să-1 chem pe cârtolog?

—La ce bun? El sau altcineva...

în afară de miniştri, consilieri, secretari, uşieri, grămătici şi paznici, Preşedintele era asistat de o echipă de astrologi şi de ghicitoare, înainte de a deschide Palatul chelfănelii, îi consultase, îi promiseseră că o să fie fericit, că o să facă avere şi îl felicitaseră pentru iniţiativa sa minunată. Conjuncţia lui Uranus cu Saturn în cel de-al şaptelea cer lăsa să se întrevadă evenimente fericite. Nouă luni mai târziu, revolta copiilor le dezminţea prezicerile, îndată după aceea, ei prezentară preşedintelui o nouă hartă a viitorului: era întunecată şi fără ieşire. Nu numai că Palatul chelfănelii va rămâne închis, dar poporul se va răzvrăti, se vor infiltra puterile străine, armata va ieşi din cazărmi şi în curând Preşedintele va fi gonit de la putere, trădat de cei mai vechi prieteni ai săi. în cel mai bun caz îşi va sfârşi viaţa în exil; în cel mai rău, va fi spânzurat sau decapitat.

Scârbit de incompetenţa lor,. Preşedintele îi dăduse afară şi îi înscrisese din oficiu la biroul de şomaj. Nu păstrase pe lângă el decât pe unul singur, aproape un prieten, în care avea toată încrederea: cârtologul. Cârtologul era un fel de vrăjitor: degusta opinia publică, făcea măsurători ale stării de spirit, ca să simtă şi să prevină cârtelile, de unde şi numele său. Meteorolog al ceţurilor

sufleteşti, cercetător al mimicilor şi strâmbăturilor prin care se exprimă în mod obişnuit nemulţumirea oamenilor, putea, graţie flerului său, să descopere cea mai mică bănuială de împotrivire la indivizii cei mai diferiţi. Statele de serviciu ale sale erau impresionante: lucrase la Marele Han, în centrul Chinei, iar la regele statului Qudu, din Africa Centrală, descoperise o nouă boală tropicală, „sindromul Babar", o boală specifică elefanţilor secătuiţi de vlagă, ba chiar ajutase Consiliul federal de la Berna să pună capăt unei răzmeriţe a urşilor. Pe scurt era un specialist.

La apelul Preşedintelui, cârtologul, care dormea în încăperea alăturată împreună cu ministrul Condeiului, sufleorul şi purtătorii dicţionarului analogic în 13 volume, veni în goană. Cei de la curte aveau consemnul să sară la cea mai mică invitaţie a şefului Statului: să se apropie cu încetul sau în pas firesc rămânea apanajul celor intimi.

De fapt cârtologul simţea de multă vreme unele frământări de rău augur în republică; în fiecare zi, când ieşea pe stradă, primea bobârna-ce şi ghionturi în nas şi asta nu prevestea nimic bun. Grăsuţ şi mic de stat, era poreclit „Burdu-hosu" şi era tare necăjit. Dacă n-ar fi ţinut atât de mult la Preşedinte — fuseseră colegi la şcoala primară, Preşedintele nu urmase mai departe —

ar fi plecat de mult timp în străinătate. La Paris, de exemplu, oraşul care-i plăcea cel mai mult din Europa. Tot ce putea să-i spună Preşedintelui era: „Merge rău", Ia care Preşedintele răspundea: „N-am nevoie de tine ca să-mi dau seama, tâm-pitule!"

Dar, în ziua aceea, întristat de descurajarea şefului şi prietenului său, i se adresă în alţi termeni:

—Domnule Preşedinte, am să fiu sincer: mi-e teamă că nici unul dintre noi nu poate să vă vină în ajutor.

—Vrei să spui, domnule cârtolog, că am să rămân singur?

—Nu, noi vă iubim cu toţii, domnule Preşedinte, dar nu vă suntem de nici un folos!

—Ce vorbeşti? Şi ăsta-i momentul pe care l-ai găsit să-mi spui toate astea! Vrei să mă omori, mizerabile?

In ciuda tonului brutal, Preşedintele aprecia, sinceritatea cârtologului. Când el pretindea la amiază că e noapte neagră, toţi miniştrii se repezeau la fereastră şi exclamau: „Da, domnule Preşedinte, se văd stelele, ba chiar şi luna". Cârtologul rămânea rece: „Mint, domnule Preşedinte, e amiază, e plină zi". „Oh, pârâcios împuţit!", strigau ceilalţi funcţionari.

De data aceasta, totuşi, cârtologul mersese prea departe cu destăinuirea adevărului:

—Ce vrei să spui afirmând că nu-mi sunteţi de nici un folos? Vorbeşte, şi încă repede, căci sunt obosit şi nu-s deloc în stare să mă gândesc la argumente.

—Domnule Preşedinte, aţi încercat să luaţi taţilor, mamelor şi profesorilor puterea lor asupra copiilor, dar, făcând aceasta, n-aţi reuşit să întăriţi autoritatea Statului. De ce?

—Mă întreb şi eu. înapoiaţii ăştia nu înţeleg binefacerile mele.

—Motivul este simplu. Forţa de inerţie şi tradiţia continuă să acţioneze: e greu să zgudui obiceiuri milenare, vechi de când lumea. De secole, concetăţenii noştri au avut obişnuinţa să-şi pedepsească singuri copiii, care, devenind mari, au făcut acelaşi lucru cu propriile lor odrasle; sigur că s-au petrecut excese, dar rar, iar martirii copii, sunt totuşi o excepţie. Astăzi, din vina dumneavoastră, excesul a devenit regulă.

—Eşti cam sever cu mine. Atunci ce-i de făcut?

—Restabiliţi dreptul de a pedepsi liber şi individual sau inventaţi altceva.

—Să restabilesc ordinea cea veche? Niciodată. Mai bine mor!

—în acest caz, domnule Preşedinte, îngă-duiţi-mi să vă spun că reforma dumneavoastră a fost prea timidă. Trebuia mers mai departe?

—Cum aşa?

—Habar n-am. Dar ar trebui să ascultați sfatul unor specialişti străini.

—Străini? Glumeşti!

—Nu, domnule Preşedinte, sunt foarte serios.

—Spune-mi, cârtologule, cine ar putea şti mai multe despre propriul popor decât mine, care sunt tatăl lui?

—Un tată este deseori orb şi un străin poate să-i dea sfaturi foarte folositoare.

Ideea că cineva ar putea să ştie mai multe decât el îl înfurie cumplit pe Preşedinte. Cu răbdare, cârtologul îşi reluă însă rolul:

—E vorba de oameni de ştiință care au făcut studii îndelungate.

—Dar ei nu vorbesc limba noastră, nu sunt de aceeaşi rasă cu noi.

—Au traducători şi, deşi străini, sunt oameni ca mine şi ca dumneavoastră.

—Un om care nu-i de la noi nu e cu totul om în ochii mei. Şi peste toate astea, mi-e silă de accentele străine. Destul pentru astăzi.

Preşedintele îi ordona cârtologului să iasă.

— Cară-te, adăugă el.

O săptămână mai târziu alte neorânduieli însângerară capitala. Bande de huligani, înarmate cu lanțuri de bicicletă şi cu briciuri, terorizară o noapte întreagă cartierele din partea de sud a

oraşului. Cei care fură prinşi spuseră că, din ziua în care fusese închis Palatul, erau munciți de dorința să distrugă totul. Două zile mai târziu, o manifestație din partea părinților, elevilor şi a cadrelor didactice defila în fața reşedinței şefului Statului strigând: „Din nou, din nou, bătaia la popou!"

în aceeaşi seară, miniştrii declarară în cor Preşedintelui:

— Verdictul poporului e limpede, trebuie să redeschidem Palatul!

A doua zi, o altă coloană, la fel de impresionantă, defila în fața ruinelor Palatului, chelfănelii, strigând: „Destul, destul! Fără şuturi în tur!"

Seara, fără ruşine, miniştrii în unanimitate fură de altă părere:

— Verdictul poporului este limpede: Palatul trebuie să rămână închis şi să revenim la starea de dinainte.

Preşedintele îi goni imediat: avea nevoie de oameni care să-1 ajute, nu de sfârleze. încercat de atâtea greutăți, se prăbuşi, deveni propria sa umbră, îşi pierdu somnul. Țara era în pragul unui război civil. Miniştrii dați afară complotau împotriva lui, cazarmele fremătau, spionii străini deveneau tot mai numeroşi.

Sătul, obosit, Parlamentul vota în grabă o lege prin care interzicea ca printre produsele de larg

consum să se afle obiecte contondente; fură puse în vânzare umbrele fără mâner, bastoane fără băț, compus numai din măciulie, genți fără curele, încălțări fără vârf şi fără toc. Tot ceea ce putea răni, izbi, fu declarat în afara legii: cetățenii erau nevoiți să-şi moaie vârful degetelor, să-şi roadă unghiile, să-şi pilească dinții. Indivizii cu capul ascuțit, cu oase proeminente, cu nasul acvilin, erau rugați să şi le dea la rindea. Dar legea n-a fost niciodată pusă în aplicare. Dimpotrivă, femeile şi bărbații aveau o plăcere răutăcioasă să-şi ascu-tă vârful nasului ca să înțepe, să-şi lase să crească unghiile ca să zgârie, părul ca să biciuiască, să-şi lase oasele ascuțite ca să rănească. Autoritatea statului era nesocotită pe față.

Prudent, Preşedintele îşi găsi o sosie: un țăran sărman din locurile natale, care semăna cu el până în cel mai mic amănunt, îl înlocuia la ceremonii, asista la dezbaterile Adunării şi se plimba câteodată prin mulțime, înconjurat de garda sa pretoriană. Această sosie venea în fiecare seară pe ascuns la reşedință ca să ia indicații de la original şi să urmeze cursuri de sinonime. Imitația era atât de reuşită încât până şi Adelai'de se înşelă în câteva împrejurări foarte speciale. Preşedintele fu pe cât de supărat pe atât de liniştit auzind complimentele soției sale despre cea de-a doua tinerețe: în caz de răscoală ar fi fost omo-

rât înlocuitorul, iar el, adevăratul Gondran, deghizat în simplu grădinar, ar avea timp să fugă, să ia primul tren spre Geneva, să pună mâna pe conturile secrete şi să se exileze în Caraibe, într-o reşedință aurită, dintre cele pentru autocrații răsturnați de la putere. Doar un miracol putea acum să-1 ferească să se piardă în noaptea cea neagră. Şi într-un ultim elan de speranță, consimți să-1 asculte pe prietenul său cârtologul şi invită câteva somități internaționale ale lumii ştiințifice.

Acrobatul şi paraziţii

Puţin mai târziu, cinci personaje ciudate, provenind din toate continentele, veniră cu trenul şi cu avionul în capitala micii republici, urmate fiecare de interpretul său personal. Spectacolul acestui oraş cuprins de furie îi şoca. într-adevăr, acest popor de fiare şi de vipere avea nevoie de sfaturile lor. Se simţeau oleacă înfricoşaţi, dar, mai mult decât anarhia, tovărăşia forţată în care se aflau unii cu ceilalţi le ridica părul măciucă. „De ce nu au făcut apel doar la mine? La ce sunt buni nepoftiţii ăştia patru?"

Preşedintele îi primi minunat; în câteva săptămâni îmbătrânise mult şi chelise, în afara unui fir de păr, foarte lung, pe care şi-1 înfăşură în jurul capului şi care semăna cu o coardă de ghitară, un singur fir de păr, alb la rădăcină şi galben la cealaltă extremitate, pe care-1 stropea în fiecare dimineaţă şi îl hrănea cu îngrăşăminte, în ciuda nenorocirilor sale, sosirea acestor distinşi oaspeţi îl umplea de bucurie, îi găzdui în cele mai frumoase încăperi ale reşedinţei sale şi dădu dispoziţii să nu le lipsească nimic.

In câteva zile, savanţii deveniră un punct de atracţie. Când treceau pe stradă, mâniile şi patimile se potoleau. Gesturile, îmbrăcămintea, limbajul lor îi minunau pe localnici. Regimul lor alimentar, reprodus în ziare, era o tortură pentru bucătarii de la reşedinţă: unul nu mânca decât supă; altul doar grătar; primul trebuia să ţină regim fără sare, al doilea mânca fără zahăr şi mai ales fără piper, căci strănuta la orice condiment; cel de-al treilea voia plăcinte fără drojdie, al patrulea pâine foarte albă. Aceştia doi erau vegetarieni, dar de secte diferite: cea a legumei fierte şi cea a legumei crude. Cea mai mică greşeală le producea lungi crize de nervi. Adeptul crudităţilor nu mânca decât cu mâna şi se supăra de găsea o furculiţă în farfurie. Fără să-1 mai socotim pe al cincilea, care-şi vârâse în cap să postească pentru a se putea concentra mai bine şi nu bea decât o jumătate de pahar de suc de portocale pe zi. Sunetele pe care le scoteau aceşti invitaţi aveau farmec pentru toţi, chiar dacă se reduceau la câteva

articulații răgușite, asemănătoare cu mormăitul unui urs.

în sfârşit, într-o dimineaţă, după ce oaspeţii îşi reveniseră după emoţiile încercate şi după decalajul orar, Preşedintele îi adună în sala de audienţe, le mulţumi pentru osteneala pe care şi-o dăduseră şi le expuse problemele. Era mulţumit încă dinainte că aceşti înţelepţi îi vor oferi pe tavă răspunsul potrivit. Dar reuniunea avu altă desfăşurare. Savanţii începură prin a refuza să se aşeze unul alături de celălalt şi cuvinte ca „ne-priceputule", „incultule" zburară ca nişte săgeţi între ei. Apoi fiecare întinse în faţa Preşedintelui diplomele, suluri de hârtie cu chenar, dintre care unele, de mărimea unei feţe de masă, permiteau deţinătorului să-i ascundă pe vecinii săi ca să apară singur în prim-plan. Se iscă chiar o oarecare hărmălaie şi Preşedintele presimţi un moment în care aceşti erudiţi erau pe cale să se ia de păr. Cârtologului nu-i plăcea întorsătura pe care o luaseră lucrurile şi îi sugeră stăpânului său să-i despartă pe oaspeţi şi să-i cheme unul câte unul, căci nu sufereau să fie în acelaşi loc deodată.

— Sunt atât de dornici să vă ajute!

Preşedintele se miră că nişte oameni despre care presupuneai că puteau readuce pacea în regatul său încep prin a se război între ei, dar urmă sfaturile prietenului său.

Primul expert care fu consultat în particular era un bărbat voinic şi arătos, îmbrăcat într-o

robă mov, care se declara cunoscător în ale spiritului şi respira o sănătate zdravănă. Preşedintele, convins că are în faţa lui pe omul trimis de providenţă, îl ascultă cu atenţie. Străinul vorbi mişcându-şi mâinile îngrijite, cu unghii vopsite. Se exprima prin fraze lungi, care la interpretul lui se reduceau la o singură propoziţie.

—Ce limbă mai e şi asta?, întrebă Preşedintele. Atâţia termeni de-ai voştri se rezumă la noi într-un singur cuvânt?

—Exact, de aceea vorbim foarte puţin; n-am mai avea timp să dormim sau să mâncăm.

Cel foarte Competent pleda o zi întreagă şi tot ceea ce spuse putea fi concentrat în acest discurs.

— Mormolocii ăştia, o, mare Şef, nu au decât ceea ce merită. Copilăria nu este lipsită de păca te şi orice nevinovat este un vinovat care n-a avut prilejul să greşească. Dacă dumneavoastră nu ştiţi de ce-i bateţi, ei o vor şti într-o bună zi. Iar pedeapsa, o dată administrată, îşi va afla în curând greşeala.

Preşedintele îi mulţumi, perplex. A doua zi îl consultă pe cel de-al doilea savant, care îşi petrecu toată dimineaţa să-şi înşire diplomele, titlurile, activităţile, facultăţile unde predase, cele unde avea intenţia să predea şi cele unde, foarte probabil, n-o să predea niciodată. Spunând acestea, comandă un dejun copios, pe care-1 înghiţi fă-

când să-i răsune fălcile. La desert lăsă să-i scape de pe buzele strălucind de grăsime recomandarea următoare:

— Copiii au fost pălmuiți pe obrazul drept? Ei bine, să-1 întindă acum pe cel stâng!

Apoi se retrase ca să-şi facă siesta.

— într-adevăr, spuse Preşedintele, ce sfat ciu dat!

Se duse la culcare cu o groaznică durere de cap şi făcu atâția aburi încât toată lumea crezu că palatul luase foc.

Urmă cel de-al treilea savant, însoțit de fratele său geamăn, împreună, căci se dondăniseră în ajun şi li se încurcaseră bărbile în aşa hal încât nu se puteau deplasa unul fără celălalt. Peste toate, fiecare îşi vârâse capătul bărbii în gura celuilalt, astfel că sunetele pe care le scoteau erau nedesluşite, iar traducătorii nu înțelegeau mai nimic. Şi, colac peste pupăză, nu încetau să-şi tragă câte una, să-şi dea câte un şut, aşa că Preşedintele se lipsi de prezența lor.

Ziua următoare fu consacrată audierii ultimilor doi cercetători: cărțile lor de vizită, tipărite în şapte limbi, inclusiv în fino-ugrică şi în amhari-că, spuneau despre unul dintre ei că este regele pedagogilor, Super-Expertul, iar despre celălalt că este specializat în domenii de cunoaştere aprofundată. Primul veni în cămaşă cu mâneci scur-

te, şort colonial şi cu picioarele goale, ținând în mână o hârâitoare. înainte ca Preşedintele să apuce să deschidă gura, îi făcu semn să tacă, închise ochii şi, într-o linişte mormântală, începu să facă vid în el însuşi, aşa cum explica interpretului în şoaptă. Grămătici, secretari, uşieri şi portari îl contemplau uimiți şi toți îşi țineau respirația, nu îndrăzneau nici măcar să tuşească sau să-şi mişte degetele în încălțări, în sfârşit, trupul Marelui învățat se înălță câțiva centimetri de la pământ, un metru şi apoi din ce în ce mai sus: se uşurase atât de tare, ca o pană, încât urcă spre tavan unde se agăță de lampă.

—Aveți grijă, stimabile, strigă Preşedintele, să nu-mi stricați mobilierul cu experiențele dumneavoastră.

—Sst, domnule Preşedinte, şopti interpretul, nu putem să-i trezim. Mai bine căutați-mi o prăjină şi deschideți larg ferestrele.

Obiectul cerut fu adus. Interpretul îl desprinse pe stăpânul lui de pe candelabru, îl împinse încetişor cu prăjina, spre fereastră, de unde acesta îşi luă zborul, purtat de o adiere, până se pierdu în nori. Preşedintele strângea din pumni.

— Mă întreb, tună el, dacă vom afla ceva de pe urma acestor ectoplasme. Mă cam obosesc ex centricitățile astea. Cârtologule, creditul tău este în joc, păzea!

Dar Preşedintele nu era la capătul necazurilor. Ultimul învățat rămase mut ca un peşte: purta o barbă încâlcită, părul împletit; era învelit cu o cârpă în jurul şoldurilor. Se aşeză turceşte, ridică un braț, făcu semn publicului să facă la fel. Toți se aşezară. Ridică un picior; toți făcură la fel. îl ridică şi pe celălalt: atunci consilierii şi curtezanii îşi pierdură echilibrul şi căzură unii peste alții.

— La naiba, strigă Preşedintele, ce măscărici!

Şi scuipă scârbit. Cel Foarte Priceput se aşezase din nou turceşte şi, prin intermediul interpretului său, ceru să se aducă un pom în sala de şedințe. Se aduse un fag mic înflorit. Omul se urcă plin de dibăcie în copac, se chirci pe o creangă sprijinindu-se pe un picior, cu celălalt îndoit sub el, şi rămase în această poziție incomodă, fără să vorbească, fără să mănânce, fără să-şi mişte măcar o sprânceană.

—Spuneți-mi, întrebă Preşedintele pe interpret, eu am cerut savanți, nu paiațe. Puteți să-mi spuneți ce face fanfaronul ăsta în copac?

—Ssst! Stăpânul meu gândeşte, printr-o meditație intensă, se străduieşte să vă descurce problemele.

Preşedintele se învârtea mormăind în jurul pomului, uitându-se urât la acrobatul în extaz. O familie de corbi îşi instalase deja cuibul în claia bogată a acestuia. Aşteptarea dură o săptămână.

Cârtologul se temea că a greşit chemând toate aceste autorități în materie. Când iluminatul coborî din pom, îşi umezi buzele cu un pic de apă, îşi potrivi membrele comod într-un fotoliu confortabil. Deschise gura ca şi cum ar fi vrut să emită un mesaj, dar, în loc de cuvinte, nu ieşi decât un strănut. Cocoțat în copac, răcise. Totuşi grămăticii, retoricii şi semanticienii, dornici să-şi ajute Preşedintele, fură convinşi că au auzit o frază întreagă. Pe baza acestui strănut, construiră diferite exegeze. Unul dintre ei redacta chiar un memoriu de cincisprezece pagini. Bineînțeles nici unul dintre comentariile lor nu semăna cu altul. Excedat, Preşedintele se întoarse către interpret. Acesta îi confirmă că stăpânul şi maestrul lui nu făcuse altceva decât să expectoreze, ca urmare a unui guturai, şi nu spusese în realitate decât un singur lucru: „Hapciu", onomatopee comună oamenilor atât din est cât şi din vest atunci când răcesc. Atunci, Preşedintele, a cărui răbdare fusese pusă la grea încercare, se dezlănțui cu furie:

— Chefuiesc pe socoteala mea şi debitează tot felul de prostii, şi asta din vina dumitale, cârtologule. Am pierdut timp şi bani. Piei din fața mea, tâmpitule, secătură, idiot din vârf de munte.

„Idiot din vârf de munte" era cea mai rea insultă a Preşedintelui, căci ura munții şi pe oame-

nii, de la munte, între doi soldați, cârtologul fu aruncat afară, termometrul cu care măsura opinia publică şi peria sa de dinții îi fură confiscate. Şarlatanii fură aruncați într-o celulă sub pământ şi Preşedintele, sigur că de data aceasta furtuna avea sâ-1 măture, se închise din nou în camera lui, producând atâția nori stratus încât dormea în impermeabil cu o umbrelă deasupra capului.

Adio popor de oameni nebuni, de scorpii, de nerecunoscători

O perdea de plumb se abătuse deasupra republicii. Aeroporturile, gările erau închise. Nimeni, nu ştia ce se petrece acolo sus, în reşedința cu obloanele trase. Deputați şi membri de partid, lăsați de izbelişte, se întrebau dacă şeful lor nu murise cumva. Sosia lui, nemaiîndrăznind să se arate, fugise înapoi în sat, lăsând în urmă onoruri şi deghizări.

în oraş situația se înrăutățea. Pompierii incendiau casele, poliția fura de la oamenii cinstiți, hoții dirijau circulația, arhitecții dărâmau construcțiile, medicii tăiau firul vieții pacienților, pedagogii

făceau elogiul ignoranței şi alfabetul, zdruncinat din temelii, îşi pierdea bunele caractere. Apăru o nouă boală, cea a extremităților umflate: mâini şi picioare se umflau clocotind de palme sau lovituri virtuale. Dacă o persoană

atinsă de această boală nu dădea în cineva în următoarele patruzeci şi opt de ore, pielea i se crăpa, i se usca şi cădea.

în acest haos, Preşedintele se pregătea să o şteargă pe furiş, să-şi lase țara pradă scorpiilor, nebunilor, spărgătorilor, istericilor, epilepticilor, delirанţilor. Se hotărâse pentru plecare în ziua în care ultimul lui fir de păr căzuse cu un zgomot cristalin şi se sfărâmase în bucățele.

în toiul acestui talmeş-balmeş, cartologul, buimăcit, rătăcea din cârciumă în cârciumă, batjocorit, înghiontit de toți, fiind mereu strigat „Burduhosu". Se apucase de băut, îşi cheltuia ultimii bănuți ca să cumpere o secărică înfiorătoare şi dormea sub cerul liber, fără să se spele şi fără să mănânce. într-o zi, Matthieu şi Baptiste, întorcându-se de la şcoală — erau ultimii din clasa lor care mai făceau şcoală, învățând pe furiş cu un bătrân învățător —, îl găsiră rostogolit într-o rigolă, cu nasul în gunoaie, îl recunoscură imediat — îl văzuseră de multe ori la televizor — şi, cuprinşi de milă, îl aduseră acasă la ei, rugându-i pe părinții lor să-1 îngrijească şi să-1 adăpostească. Fu instalat în casa familiei lui Matthieu, mai spațioasă decât cea a lui Baptiste. Pentru că mirosea urât, îl puseră să facă un duş, hainele sale fură arse şi cenuşa risipită. După câteva zile de odihnă şi de hra-

nă bună, cartologul îşi recăpătase forțele şi demnitatea. Le povesti celor doi prieteni necazurile sale.

—Dar, spuse Baptiste, trebuie să fie un mijloc să vă ajutăm şi, prin dumneavoastră, să ajutăm toată țara. în ceea ce mă priveşte, eu sunt pentru închiderea Palatului şi apoi să ne întoarcem la vechile obiceiuri. Dar mi-e teamă că Preşedintele nostru, namilă cu minte de găină, nu vrea să renunțe la toana lui. Decât să se dezică o să prefere să treacă națiunea prin foc şi sabie.

—E adevărat, confirmă Matthieu, cred că e gata de orice. Trebuie neapărat să găsim ceva.

Cei doi prieteni, care se gândeau la asta de mai multe săptămâni, se închiseră în camera lor şi pălăvrăgiră până-n zori. Uneori îl sculau pe cârtolog, îi cereau câte o precizare şi reîncepeau discuțiile lor înfierbântate.

Dimineața devreme, cu ochii strălucitori, traşi de nesomn, se repeziră la căpătâiul lui şi-i ceru-ră să obțină imediat o întrevedere cu Preşedintele. Cartologul se îndoia că acest lucru este posibil, dar, tot perseverând, obținu totuşi o legătura cu reşedința. Trecu cele cinci bariere, vorbi la telefon cu portarul de zi, cu portarul de noapte, cu şambelanul cel nătâng şi plângăcios, cu secretarul particular, cu secretarul şef, care se învoi să se ducă să-1 scoale pe Preşedinte. După multe

minute, timp în care telefonul fu de mai multe ori cât pe ce să fie întrerupt, secretarul şef reveni şi anunță cu o voce obosită că Preşedintele dispăruse, că încăperea era goală, dulapurile golite, că nevasta lui se evaporase şi ea.

— Regele cel chel a făcut pe el. Regele nebun a-ntins-o la drum, încheie el laconic înainte de a pune telefonul în furcă.

Secretarul şef avea obiceiul să vorbească în versuri, mai ales în timpul programului.

Cârtologul era năucit. Făcu din nou numărul de telefon al reşedinței, vorbi cu portarul de noapte, care îi spuse în cel mai mare secret că îl văzuse în zori pe Preşedinte împreună cu suita sa cum se înghesuiseră într-o maşină închiriată şi plecaseră spre Elveția.

O jumătate de oră mai târziu, Matthieu şi Baptiste, tații lor şi cârtologul porneau în mare goană într-un decapotabil de teren către frontieră. Vameşii îi reținură pe cei doi tați ca să fie siguri că restul echipei n-avea de gând să fugă în străinătate; îi țineau deja ostateci pe cei doi servitori ai Preşedintelui. Era semn bun. Cârtologul se sui la volan. După vreo 10 kilometri de drum prin Elveția, după ce culeseră felurite informații de la băştinaşi, apucară pe un drumeag de munte. Zăriră în curând maşina închiriată parcată pe marginea drumului. Pe un câmp de

un verde intens şi strălucitor, Preşedintele, îmbrăcat într-o haină de catifea brodată, cu o şapcă roşu cu negru, cu pantaloni de lână cu bretele, lua o gustare frugală compusă dintr-o felie de caşcaval, o bucată de ciocolată stropite cu vi-nişorul locului; alături de el, ministrul Condeiului îi nota plescăiturile, grămăticul-sufleur învăța rudimente de grai valasian, iar Adelaide mulgea o vacă. Toți brazii din jur stăteau. în poziție de drepți, ferindu-se să-şi mişte crengile când sufla o boare de vânt.

—Domnule Preşedinte, domnule Preşedinte, strigară prietenii noştri coborând din maşină.

—Sst, nu sunt aici, nu sunt eu. Cu ce drept îndrăzniți să mă strigați pe numele meu? Cine v-a dat voie să veniți după mine? Cum de mi-ați dat de urmă?

Preşedintele se arăta nemulțumit.

—Dați-mi voie să vă explic, se bâlbâi cârtologul.

—Nici un cuvânt. Ştergeți-o.

—Domnule Preşedinte, vă rog...

—Mai scutiți-mă de Preşedinte; doar vedeți bine că m-am îmbrăcat cu costumul acestei țări.

—Doar o vorbă, una singură...

—Plecați!

—Vă rugăm...

—Gura!

— Vă implorăm...

Cârtologul îngenunche şi începu să sărute genunchii şi picioarele conducătorului. Preşedintele se îmblânzi: dovezile de adoraţie îl mişcau întotdeauna. Când, între două invective, află că veniseră de atât de departe ca să-1 invite să urce din nou pe tron, se înduioşa, îi fură prezentaţi Mat-thieu şi Baptiste.

— Cine mai sunt şi căcăcioşii ăştia?

Bineînţeles îi detesta pe copii, considerându-i răspunzători de toate ghinioanele sale.

—Au ceva să vă spună, îi şopti la ureche cârtologul. Ei cred că au găsit soluţia.

—Vrei să spui să ipochimenii ăştia, stârpitu-rile astea ar fi descoperit ceva ce eu n-am putut găsi timp de un an?

—Ascultaţi-i cel puţin...

Şeful Statului nu-şi putu ascunde iritarea în faţa neruşinării acestor copii. Nările lui, din care ieşeau smocuri de păr negru, sforăiau ca nişte ţevi de orgă de câte ori respira. Baptiste luă primul cuvântul.

— Domnule Preşedinte, vă mulţumim că bi nevoiţi să ne ascultaţi. Ştim care sunt necazurile dumneavoastră şi singura noastră grijă este să în dreptăm situaţia. Am suferit mult din cauza re formei dumneavoastră, ba chiar am şi câteva amintiri.

Baptiste îi arătă sub ochi o pată vânătă care nu se mai resorbise.

—Ia te uită, tăie scurt Preşedintele, doar n-oi fi venit de atât de departe ca să mi te plângi?

—Nici vorbă, Excelenţă, nici vorbă.

—Ia te uită, Excelenţă! Nimeni nu mi-a spus niciodată aşa. Ce bine vorbeşte spurcăciunea asta!

Baptiste continuă:

— Să analizăm faptele: cum a început răzvră tirea noastră? Dintr-un sentiment de nedrepta te: să fim bătuţi fără motiv, la rece, ne îngrozeş te. Iar părinţilor noştri a început să le placă mar-deala: nu mai pot dacă nu ne cară la pumni în fiecare zi.

Preşedintele îşi pocni degetele în semn de nervozitate. Nu ştia dacă trebuie să râdă sau să se simtă jignit de îndrăzneala acestui puşti cu caşul la gură. Când Baptiste dădu să vorbească din nou, îl întrerupse zicând:

— Concret, concret unde vrei s-ajungi?

Matthieu vedea că prietenul lui pierdea teren şi îi sări în ajutor.

— Imediat, Excelenţă: ne-am tot gândit şi am avut următoarea idee.

Matthieu îşi trase sufletul şi se întoarse spre cârtolog şi spre Baptiste ca să caute în ochii lor puţină încurajare.

—Ei bine aştept, tună Preşedintele umflân-du-şi obrajii.

—Excelenţă, am să fiu puţin cam brutal şi îmi cer dinainte iertare. Nu uitaţi că şi părinţii au fost la rândul lor copii; nu e nici un motiv ca numai unii să fie bătuţi în timp ce ceilalţi să rămână nepedepsiţi; toţi trebuie să sufere acelaşi tratament, indiferent câţi ani au.

—Mă tem că nu înţeleg, mormăi Preşedintele.

—E foarte simplu: aţi deschis Palatul chelfă-nelii pentru a-i muştrului pe cei mici deschideţi-l şi pentru cei mari.

—Vrei să spui..., bâigui potentatul.

—Cu toată stima pe care v-o port, Excelenţă, ne-ar plăcea s-o ia şi babacii după ceafă.

—Să-i tragem profului un pumn în falcă.

—O scărmăneală bună directorului, miniştrilor, deputaţilor.

—Dar ar fi împotriva tuturor obiceiurilor.

—Tocmai de aceea o s-o şi adoptaţi, Excelenţă.

—Căci sunteţi un inovator, un om al progresului.

—Fără îndoială, fără, îndoială, dar ideea mi se pare cam severă.

—Oh, Gondran, te conjur, insistă Adelaîde, care, se întorcea de la muls, fii de acord, e ultima

noastră şansă, copilaşii aceştia au dreptate. Nu vreau să fac pe fermiera toată viaţa; vreau înapoi la garderoba mea, la cameriste, la dineurile oficiale, la baluri, la castel.

—Am luat în discuţie toate posibilităţile şi nu vedem soluţie mai bună, reluă Baptiste.

—Ah, totuşi, lăsaţi-mă să mă gândesc!

Preşedintele se sculă şi se duse să facă o plimbare pe câmp. Uşuraţi, brazii, care aveau simţul protocolului, îşi lăsară în voie crengile şi se des-tinseră. Cârtologul se simţea tare încurcat, Mat-thieu şi Baptiste îşi frângeau mâinile neliniştiţi.

Peste o oră, Preşedintele se întoarse, impenetrabil şi misterios. îşi scoase şapca de lână şi se adresă sufleurului şi ministrului Condeiului.

—Domnilor, sunteţi de acord să fiţi biciuiţi, cârpiţi, la oră fixă, ca nişte ştrengari?

—Da, răspunseră într-un glas cei doi slujbaşi ai Statului.

—Vreţi să fiţi buşiţi, şfichiuiţi, tăvăliţi?

—Vrem.

—în acest caz vă declar solemn, vă încunoş-tiinţez cu toată seriozitatea că apreciez această propunere OK, că sugestia acestor zglambeni, a acestor fluşturateci este bună şi că, la dorinţa prietenească a poporului meu, la insistenţele tovărăşeşti ale supuşilor mei, reiau puterea, iau totul de la capăt.

— Oh, Gondran, bine că ți-ai venit în fire, stri gă Adelai'de cu lacrimi în ochi.

Pentru prima dată de câteva luni încoace soțul ei reîncepuse să folosească sinonimele.

— Hai, la drum, repede!

împachetară, făcură cale întoarsă, îi recuperară la graniță pe cei dotați şi pe cei doi servitori şi micuța caravană porni spre capitală cu toată viteza. Era momentul. Ministrul Timpului Liber şi al Timpilor Morți convinsese sosia Preşedintelui să preia conducerea supremă. Când adevăratul Preşedinte intră, deghizat tot în om de munte, credincioşii săi fură pe punctul de a-1 arunca în închisoare. Ca să hotărască între cei doi pretendenți, se organiză un concurs de sinonime, la care impostorul a fost demascat şi trimis înapoi la plug. Cât despre ministrul trădător, muri de ciudă puțin după aceea.

Prin chelfăneală spre fericire

O lună mai târziu Palatul chelfănelii îşi redeschise porțile, reconstruit, reutilat, refăcut, în veselia generală. Preşedintele adresase națiunii cel mai frumos discurs al său şi cel mai lung — 48 de ore în şir, 27 000 de sinonime, 500 de neologisme, 200 de barbarisme, solecisme şi nonsensuri, 30 de leşinuri şi numeroase dureri de cap printre ascultători —, în care îşi atribuia, bineînțeles, paternitatea ideii noi. De când se anunțase repunerea în funcțiune a Palatului chelfănelii, locuitorii se potoliseră şi acceptau să-şi strângă mâna şi cu alt scop decât acela de a-şi zdrobi degetele. Palatul avea acum forma unei brichete plate şi aerodinamice. Era format dintr-un singur bloc de beton şi de oțel de mai mult de douăzeci de etaje, ale cărui planuri înclinate, a cărui înfățişare de ansamblu puteau rivaliza în eleganță şi îndrăzneală cu cei mai frumoşi zgârie-nori de peste ocean. De

departe ai fi zis că e un arătător îndreptat către lumea de dincolo, în semn de sfidare.

Formula cea nouă, inspirată de Matthieu şi Baptiste, stipula ca Palatul să fie deschis pentru toţi cetăţenii de la şapte la şaptezeci şi şapte de ani, care trebuiau să îndeplinească un stagiu minim de douăzeci de week-end-uri pe an. Astfel, nu se mai făcea nici o discriminare: pedeapsa, fiind împărţită în mod democratic, nu mai era apăsătoare. Tânăr sau bătrân, femeie sau bărbat, bogat sau sărac, fiecare trebuia să vină ca sa fie făcut ferfeniţă la dată fixă şi nimeni n-avea dreptul să folosească Palatul fără să se supună el însuşi jocului. Adevăratul comunism al snopelii: cel care venea să flocăiască sâmbăta era smotocit duminica, în orice clipă victima putea să vină de hac călăului. Această reciprocitate perfectă îi incita pe clienţi să-şi modereze prestaţiile: îl cruţai pe aproapele tău în speranţa că şi tu vei fi menajat data viitoare când o să iei loc pe scaunul de tortură.

Locuitorii redeveniră blânzi ca nişte mieluşei şi nu mai intrau în vorbă unul cu altul decât cu multe menajamente.

—Mă iertaţi, îmi îngăduiţi să vă strămut căpriorii?

—Cum de nu! Doar aţi plătit contribuţia! (Aşa se numea acum chestia asta.)

—Bineînţeles, iată biletul.

—Bine, atunci daţi-i drumul.

—Sunteţi prea drăguţ. Dacă vreţi să vă lăsaţi obrazul liber. Atenţie, pornesc. Sunt stângaci. Pleosc, plici, trosc. Vă doare cumva?

—Ce idee, n-am simţit nimic. încă o dată, mulţumesc şi pe curând!

îndrăgostiţii, timizii, strecurau alesei inimii lor câte un bilet gratuit să vină să-i pălmuiască după plac. „Scumpo, fă să mă doară", scria în mesaj, şi multe legături, multe căsătorii începură astfel cu ajutorul unei perechi de palme. Bătrânii lăsau moştenire prin testament nepoţilor câte zece luni de bumbăceală, cincizeci de sfârle, treizeci de ghiolduri şi zece tărbăceli. Nimeni nu-şi mai îngăduia să-i jignească pe stagiari şi cele mai grave insulte erau: mojicule, pungaşule, tontule, ne-norocitule. Buna-cuviinţă şi decenţa aveau putere de lege. Nimeni nu putea primi mai mult de patru lovituri pe oră. în locul foştilor valeţi, care lăsaseră o tristă amintire, au fost chemaţi eunuci din Orient, şomeri după închiderea haremurilor, care se purtau cu cea mai mare blândeţe. Cei ce loveau şi cei ce erau loviţi terminau ziua cu o masă bogată, în comun, la care îşi aminteau cu nostalgie de cele mai minunate scatoalce. Palatul a devenit repede locul cel mai şic din capitală. Toţi se simţeau atât de bine încât deseori uitau

să-i mai facă altuia tobă pântecele sau spinarea, mulțumindu-se cu câte un bobârnac ici, colo, ca să-şi justifice prezența.

Tați, mame, profesori se duceau să-şi înghită papara cu entuziasm: aveau sentimentul că redevin copii şi mulți dintre ei întineriră de-a bine-lea. Câte o mamă-mare mai dezghețată, care-şi trecea zilele în reumatisme şi artroze, începea să sară iar coarda; femei urâțite de riduri recăpătau un ten de fată tânără datorită acestei medicații. Lumea îşi redobândea prospețimea. Ministerul Sănătății publică un ghid al loviturilor şi rănilor. Banderola din jurul cărții spunea: „Prin chelfă-neală către fericire". Chiar şi decapitații şi ghilo-tinații îşi trimiteau capetele, recomandat, ca să le fie pălmuite.

Oamenii de ştiință invitați de Preşedinte fură eliberați din închisoare şi răsplătiți cu dărnicie. Toți trecură pe la Palat şi se distrară foarte bine. Numai savantul înfăşurat cu o cârpă refuză să se dea jos din copac, se instala într-un parc şi câştigă discipoli care trăiră cu el în fagrşi în castani. Unul dintre ei, căruia nu-i plăceau copacii — avea rău de înălțime — produse o schismă şi predică mântuirea stând într-un picior. Avu oarecare succes şi întemeie o comunitate mititică de monopiciorişti nu departe de acel loc. Preşedintele urmări aceste evenimen-

te cu un ochi tolerant, regretând doar că toți aceşti fantezişti nu vor deveni niciodată clienții Palatului.

Matthieu, Baptiste, Alice şi Angele nu îndrăzniră niciodată să ridice mâna asupra părinților lor în zilele în care aceştia erau de permanență, deşi legea le-o îngăduia. Câteodată, un coleg întâlnit pe stradă le zicea: „Ştiți, ieri i-am lipit una mamei tale. I-am dat una bună peste bot". Matthieu şi Baptiste ridicau din umeri, dar, dacă acesta stăruia, se uitau la lista programărilor şi, duminica următoare, se duceau să-i frece ridichea mamei colegului lipsit de delicatețe. Acesta punea nasul în pământ şi nu îndrăznea să o mai facă şi a doua oară.

Regulamentul devenise mai suplu: stagiarii aveau dreptul să asculte muzică la căşti când erau de serviciu; în dulapurile în care erau închişi pentru carceră neagră exista televizor, video şi un frigider în zid din care se înfruptau după plac. Cei care sufereau de dureri de cap şi-l protejau atunci când le venea rândul să le fie făcut drojdie. Preşedinta, Adelaide, obținuse de la soțul ei derogare specială care îngăduia femeilor mai durdulii să primească loviturile la fund şi pe şolduri, astfel încât sângele pus în circulație reducea stratul de grăsime şi grăbea dispariția ce-lulitei. La etajul unde se aplica acest tratament,

unele doamne în chiloți înfățișau clienților poponețele lor rotunjoare şi spectacolul era foarte grăitor. Vizitatorilor le plăcea să se travestească: fetele tinere se deghizau în subrete ca să primească o ploaie de lovituri de mătură la fund; bărbații în sclavi, în gladiatori, ca să le fie mângâiată spinarea. Piticii, sfrijiții, se cățărau pe scări ca să boxeze cu uriaşi dichisiți, cu tot felul de nelegiuiți zglobii. Alți coloşi, mascați, făceau să răsune un bici mare şi promiteau să-1 biciuiască pe primul care şi-ar bate joc de ei. Biciuşca era un fir lung de vată de zahăr foarte mlădios pe care călău şi victimă şi-o împărțeau râzând. Oameni preistorici, îmbrăcați în piei de animale, îşi dădeau lovituri de măciucă, dar măciucile erau din miez de pâine.

Unele servicii de mai înainte ale Preşedintelui rămăseseră în vigoare. Astfel un etaj întreg era pus la dispoziția celor care voiau să-şi sugă degetul în linişte. Rămâneau acolo un timp nelimitat şi dădace cu fustă scurtă şi foarte decoltate veneau să le servească biberoane cu bere sau cu whisky. Mai era şi etajul concertelor de lacrimi, o încăpere mare şi întunecoasă în care copiii plângeau cu suspine şi-şi ştergeau mereu mucii. Inimile simțitoare se topeau auzindu-i. Mamita deveni maseuză, scuturătoare şi tamponeuză, i se căptuşiră brațele cu catifea, iar în interiorul ei

fu amenajat un bazin, cu apă fierbinte unde puteai să stai cufundat ore întregi. Pentru cei cărora le era dor de viața de la țară s-au importat măgari bătrâni, boi scoşi din folosință, care erau bătuți cu o nuia pe spinare, nu fără a fi despăgubiți cu un braț de lucerna din cea mai bună. Câinii şi pisicile nu mai erau legați şi lumea se mulțumea să le dea câte un bobârnac în bot, să-i tragă de coadă, dar totdeauna cu dragoste şi cu respect, în fiecare lună aveau loc bătăi cu perne: participanții erau obligați să concureze în pijama. Câştigătorii aveau drept la un abonament de un an gratuit la Palat.

Pentru străini se deschisese o secție specială unde fiecare turist era snopit şi dupăcit, conform cu tradițiile proprii țării sale de origine: cu băta-ce de basse-ball de marțipan pentru americani, bastoane de golf din pastă de migdale pentru englezi, bumeranguri de hârtie pentru australieni, bețe de schi din trestie pentru elvețieni şi australieni, banderile de ciocolată pentru spanioli. Erau chiar şi sulițe de muşchi pentru laponi. Dar laponi nu prea erau. Aşa că scorpiile care scontau să scapere în scăfârliile de golani şi de golance, aşa cum fac laponii, rămaseră mocofance. Uneori un japonez, însoțit de-un pechinez, venea din plaiul nipon să dezmierde vreun cocon cu evantaiul de creton.

Bătea un asemenea vânt de progres asupra republicii, încât până şi tovalul tăbăcit avu în sfârşit în anul acela premiul întâi la tovărăşie! Preşedintele, încântat de întorsătura pe care o luase reforma sa, se schimbase mult. Burdihanul lui luase iar proporţii, aşa cum se cade pentru un şef de rangul lui. I se schimbase caracterul. Accepta să fie contrazis o dată pe zi, cu condiţia ca lucrul acesta să se întâmple după masă şi în legătură cu subiecte despre care nu avea nici o părere. Redusese durata aplauzelor şi a râsetelor de după discursuri la zece minute, nici mai mult nici mai puţin. Era chiar de acord ca miniştrii să doarmă în timpul şedinţelor Consiliului dacă rămâneau cu ochii deschişi.

Se lăsa venerat, idolatrizat de supuşii săi. Elogiile care i se adresau nu mai conteneau. în fiecare lună apăreau cărţi care îi erau dedicate, redactate de cei mai mari poeţi ai republicii. Era numit: Conducătorul nostru Iubit, Omul Lumină al Istoriei, Farul Călăuzitor, Genialul Cârmaci, Patriarhul Vremurilor şi acest torent de laude îl gâdila într-un mod foarte plăcut, îşi implantase din nou păr, dispus în smocuri asemănătoare răsadurilor de orez, care îngălbeneau la soare şi înverzeau la ploaie. Purta acum patru lanţuri de aur în jurul gâtului, mai multe brăţări de argint la încheieturile braţelor şi câte două inele împo-

dobite cu briliante la fiecare deget. Organiza împreună cu Matthieu, Baptiste, Alice şi Angele adevărate întreceri lingvistice, căutări de sinonime, calambururi, anagrame, jocuri de cuvinte şi nu-i părea rău să piardă atunci când nu câştiga nimeni. Un al doilea ministru al Condeiului îl însoţea împreună cu un specialist care cântărea cuvintele să vadă cât erau de grele sau de uşoare locuţiunile. Un batalion de cincisprezece zdra-honi cărau în permanenţă după el enciclopedii voluminoase.

Dar, dintre toate aceste bucurii, cea mai mare fericire a conducătorului suprem era dragostea pe care i-o purtau acum copii: toţi, drăcuşori şi diavoliţe, puştani şi puştance, puişori şi puicuţe ştrengari şi ştrengărite, copilaşi şi copilite, golani şi golance, coconi şi cocuţe, păpuşei şi păpuşele i se aruncau de gât să-1 sărute când îi întâlneau pe stradă. Şi obrajii lui căzuţi, cu reflexe blonzii, se îmbogăţeau în fiecare seară cu mireasma miilor de sărutări pe care i le aplicau buzele lor.

Acum Preşedintele se gândeşte să devină tată şi în fiecare seară se duce să se culce în camera Adelai'dei. Să sperăm că eforturile lor vor fi răsplătite. Cârtologul care prevede totul, este foarte optimist. în curând şeful Statului va inaugura un nou Palat al chelfănelii în California, altele la Sao Paolo, Berlin, Tokio.

In câte o duminică, deghizat în vânzător ambulant, împodobit cu o mustață mare, se duce să se supună în propriul său oraş verdictului minutelor nevinovate. Toată lumea îl recunoaşte bineînțeles şi toți se grăbesc să-i tragă un frecuş sau să-1 dea grămadă, întors acasă, incognito, cu obrajii aprinşi şi usturîndu-1 fundul, Preşedintele se întreabă de fiecare dată cum de are atâta succes.

Alte Romane Psy

Paramnezii *fWf* V5 ' ""^5'

Autor: Ion Vianu #$! "li *'ti$%*

ISBN: 973-707-023-2
Anul apariției: 2005
Preț: 179000 RON: 17.9

In acest an de grație, două mii şi..., trăiesc în trecut şi numai în trecut. E atât de sensibil, uneori de dureros, încât îl simt prezent... refac dialoguri, convorbiri cu oameni iubiți, detestați, sau numai întâlniți, aruncați în calea mea, ca o piedică.

Nu sunt sigur că reconstitui firul complicat al povestei... doctorul mi-a spus zilele trecute că am „paramnezii": amestec fărâme de realitate cu invenții.

Nu mai sunt stăpânul memoriei mele: am început să-mi pierd libertatea.

.. .Sunt făcut din acele resturi, din zdrențele întâmplătoare a ceea ce s-a petrecut cu mine. într-o zi, ele se vor desface, ca şi trupul meu. Printr-o minunată întâmplare care se numeşte prezent, zdrențele, resturile rămân împreună.

...Poate că mă amăgesc, e vorba numai despre o iluzie, sigur chiar că e vorba despre o iluzie.

Ion Vianu

O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții

Autor: Mark Haddon
ISBN: 973-707-019-4
Titlul original: *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*
Traducere: Constantin Dumitru-Palcus Anul apariției: 2005 Preț: 199000 RON: 19.9

Christopher, un băiat de 15 ani, suferă de sindromul Asperger, o formă de autism. Are o memorie fotografică. înțelege matematica. înțelege știința. Ceea ce nu poate înțelege el, sunt oamenii.
Când îl găsește pe Wellington, câinele vecinului său, zăcând mort pe o peluză din apropiere, se decide să pornească în căutarea asasinului și să scrie un roman polițist despre aceasta. în incursiunea sa însă, va descoperi alte mistere ce pot face ca întreaga lume din jurul său să se prăbușească.

O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții este un roman uimitor - haios și trist deopotrivă, pe care nu-1 mai lași din mână.

Mark Haddon este scriitor, grafician și ziarist, a scris 15 cărți pentru copii și a câștigat 2 premii BAFTA. Locuiește în Oxford, în acest an a primit premiul Whitbread.

Paradisul derizoriu

W *-'«5»-tetVs**: M~s" "' '

Autor: Thierry Bizot
ISBN: 973-707-004-6
Titlul original: *Ambition & Cie* Traducere de: Claudiu Soare Anul apariției: 2004 Preț: 199000 RON: 19.9

Are treizeci de ani. E deja director de marketing într-o companie multinațională. Nu-i de-ajuns. Vrea mai mult. Iar șansa lui este „proiectul bomboana". Toți cei care l-au ignorat, dispiețuit, umilit or sa \ adă de ce este el în stare!
Dar, dintr-o dată, i se face frică. Nu mai doarme. Nu-și mai găsește locul. Porțile paradisului îi sunt larg deschise, iar el nu poate intra. Soluția: o psihoterapie!

în cele peste douăzeci de ședințe, Thierry Bizot ne dezvăluie care este prețul succesului într-un paradis derizoriu.

Thierry Bizot a lucrat opt ani la L'Oreal înainte de a deveni director al departamentului de revistă și muzică al cunoscutului post de televiziune M6. Astăzi este producător de televiziune.